

ION LUCA CARAGIALE

D'ALE CARNAVALULUI

Într-un carnaval, în București

ACTUL I

(Un salon de frizărie de mahala. Mobile de paie. Ușe și fereastră de prăvălie în fund. La dreapta, în planul întâi o ușe; în planul al doilea un lavabo. Ambele planuri din dreapta sunt mascate de restul scenii printr-un "para-vent".)

1. SCENA I

IORDACHE, apoi PAMPON

IORDACHE

(șade pe un scaun și dă un brici la piatră, fredonând)

"Și mă cere, mamă, cere.

- Cine dracul te mai cere?

-Și mă cere d-un bărbier..."

PAMPON

(intrând prin fund)

Aici este frizăria lui d. Nae Girimea?...

IORDACHE

(sculându-se politicos) Da, poftiți... Barba? Părul?

PAMPON Nimic...

IORDACHE Atunci, poate, vă spălați la cap?

PAMPON Eu nu mă spăl niciodată la cap, pentru că sufăr de...

IORDACHE De măsea? Știi cum ți-o scoț? Odată... pac!

PAMPON Ei, nu de măsea... sufăr de bătaï...

IORDACHE De bătaï?... Știi cum le...

PAMPON Ei! Lasă-mă-n pace, omule; nu mă spăl la cap pentru că sufăr de bătaï de inimă. înțelege odată că n- am venit pentru alișveriş.

IORDACHE Atunci, pentru ce?

PAMPON Am o trebuință cu d. Nae Girimea... Nu cumva ești d-ta?

IORDACHE Nu, eu sunt calfă...

PAMPON D. Nae nu este aici?

IORDACHE Nu domnule; îl aștept: trebuie să vie foarte curând...

PAMPON Atunci îl aștept și eu... Se poate?

IORDACHE De ce nu? Pofțiți... (îi dă un scaun.)

PAMPON

(după o mică pauză)

Mă rog, la d-voastră se fac și abonamente?

IORDACHE Da: 12 rasuri 3 franci, ceva a la "vivat concurența!" Să poftească oricare d-aca le dă mâna; glumești d-ta? Vine un ras, ori un tuns 25 de santimuri, cu pudră, unt de migdale, livantă... Pentru frezat, spălat, bătaïuri, se plătește

supliment.

PAMPON Și biletele de abonament le aveți cu o pecetie, ca ăsta? (arată biletul pe care-l scoate din portofel.)

IODACHE Nu... ăsta este din ale vechi; gândesc că numai ăsta a mai rămas. (îl examinează.) Pesemne că d-ta ai lu at biletul ăsta demult și ai plecat din București. Trebuie să vi-l schimbăm; pe astea le-am tras din circulație.

PAMPON

(punând biletul la loc) Nu; e altceva cu biletul ăsta...

IODACHE Până acu vreo trei luni le aveam așa, pentru iconomie adică: punea d. Nae pecetea pe o bucată de hârtie ori de mucava, și pe urmă la fiecare răsătură trăgeam cu cerneală o dungă, până se făcea douăsprece. Acu, pentru că ni s-a întâmplat o istorie cu un spițer, a hotărât d. Nae să dea la tipografie să i le facă cu numere: l-am ras? Țac! I tai numărul.

PAMPON Cu un spițer? Ce istorie?

IODACHE Al dracului spițerul! închipuiește-ți d-ta! Lua un bilet. îl rădeai, trăgeai o dungă. Să zicem că asta era marți; bun! Joi, iar o dungă; sâmbătă, alta: trei dungi. Marțea ailaltă, te uitai la bilet: numai o dungă. Peste asta mai trăgeam una; una și cu una două. Joi mai trăgeam una, care va să zică trei; bun! Marțea ailaltă... biletul alb.

PAMPON Alb?

IODACHE De tot...

PAMPON Cum asta?

IODACHE Așteaptă să vezi, că e frumoasă... A mers așa preț de vreo zece luni de zile, până să băgăm noi de seamă... Mușterii mulți... l-ai ras, i-ai tras dunga, te culci pe urechea aia, și nu-i mai ții altă socoteală. Intr-o sâmbătă seară, vine spițerul, și nu știu cum din vorbă, - era lume multă în prăvălie, - lui d. Nae i se pare că spițerul cere un bilet, și-mi zice: "Iordache, un bilet nou lui d. Frichinescu...", așa-l cheamă. Dar el... zice: "Eu bi let nou? N-am cerut; al meu e nenceput - ..." și scoate bi letul alb ca laptele... Măi, ce dracul! Ne uităm noi lung, eu și d. Nae, la bilet... pe urmă ne uităm la spițerul, pe urmă unul la altul, și d. Nae zice: "Bine!" și-i trage o dungă. Pleacă spițerul... Zice d. Nae: "Iordache, biletul spițerului e cu scamatorie; ia să-l ținem noi de scurt: ori că ne-a luat bilete, ori că ne-a furat pecetia, ori că și-a făcut el alta pe model, că prea se-ntinde abonamentul lui ca cașcavalul prăjit..."

PAMPON Ei, în sfârșitul sfârșitului ce era?

IODACHE Stăi să vezi. Al dracului spițerul! Asta era într- o sâmbătă. Marți dimineața, altă dungă; - dar acum la însemnam și cu tibișir pe pervazul ușii; - două; joi alta, trei,... sâmbătă alta...

PAMPON

(cam impacientat) Patru...

IODACHE Joi...

PAMPON Ei! Spune odată, că n-am vreme de stat.

IODACHE Parcă ziceai că aștepti pe d. Nae.

PAMPON Bine, îl aștept, dar spune odată.

IODACHE Daca nu mă lași... Joi, un ras și un tuns, două dungi: cinci și cu două șapte; pe bilet șapte, pe ușe șapte, în sfârșit, sâmbătă îl raz iar; dau să scriu dunga: pe bilet erau patru și cu una acu cinci; pe ușe șapte și cu una opt. Spițerul

nu știa că mijlocește contabilitate dublă. Marți, pe ușe opt și cu una nouă; pe bilet trei și cu una patru; și pe urmă joi, pândește când nu e d. Nae în prăvălie, și intră; după ce-l raz, zice: "Scrie una, că am luat bilet nou de la d. Nae"... Pe ușe nouă și cu una zece...

PAMPON Ei? Prin urmare...

IORDACHE Ei! Prin urmare, ștergea dungile cu doftorii, cu metaluri de-ale or de la spițarie.

PAMPON Și cum a rămas?

IORDACHE N-a vrut d. Nae să facă scandal, măcar că era de un procuror ceva. D. Nae, știi, mai galant, i-a luat bi letul și vreo cinci franci câți i-avea în buzunar, i-a făcut un moral bun, din porc și din măgar nu l-a mai scos, i-a tras vreo două palme și l-a dat pe ușe afară...

PAMPON

(care a ascultat cu atenție, ca lovit de o inspirație)

A! Ce idee mi-a venit! Parfumurile, odicoloanele, pomădurile, iubemurile Didinii!... Spițerul!... Da!... Zici că biletele astea le-ai tras din circulație de mai bine de trei luni?

IORDACHE Da.

PAMPON Zici că d. Nae a luat înapoi biletul cu scamatoria de la spițerul?...

IORDACHE Da.

PAMPON Ei? Spițerul în vreme de zece luni cât v-a tras pe sfoară, numai cu un bilet a lucrat?...

IORDACHE Știu și eu?

PAMPON Era peste putință. Atunci ai fi băgat de seamă mai degrabă... Ia adu-ți aminte bine.

IORDACHE De unde să-mi aduc aminte!... E de mult...

PAMPON A! Ce idee! Să vedem! Mă duc... mă întorc numaidecât... Spune-i lui d. Nae că am să-i vorbesc... Viu cât mai degrabă, (iese în fund. La ieșire se lovește cu Mița, care intră foarte agitată.) A! Pardon, madam!...

SCENA II

IORDACHE, MIȚA

MIȚA Iordache! Unde e Nae?

IORDACHE Nu știu; a plecat de azi-dimineață și până acum nu s-a mai întors. Trebuie să fie, ca să mă pot duce și eu la masă.

MIȚA

(trântindu-se pe un scaun) Am să-l aștept și eu...

IORDACHE Dar dacă vine târziu, eu ce să fac? Să rabz de foame? Trebuie să închiz prăvălia și să mă duc la mâncare...

MIȚA Nu știu, nu voi să știu de nimic... (patetică.) Iordache...

IORDACHE Ce?

MIȚA Iordache, sunt nenorocită...

IORDACHE A simțit Crăcănel ceva...

MIȚA Aș! Crăcănel! - îți spui că sunt nenorocită...

IORDACHE Pentru?

MIȚA Nae! Nae, pe care l-am iubit, pe care l-am adorat pentru eternitate, până la nebunie... Tu știi cât l-am iubit?

IODACHE Ei! Da. Ei! Ce?

MIȚA

(montându-se treptat) Nae mă traduce.

IODACHE Aș!

MIȚA Mă traduce la sigur.

IODACHE Fugi de-acolo!

MIȚA La sigur... De opt zile nu l-am văzut. îi scriu: "Bibicule, Mangafaua pleacă mâine miercuri la Ploești, remâi singură și ambetată; sunt foarte rău bolnavă; vino, să-i tragem un chef..." Și Năică nici nu-mi răspunde. Iubește pe alta, mi s-a făcut semn. În cărți cade mereu gând la gând cu bucurie, cu dragoste, cu temei, cu întâlnire pe drum de seară cu o damă de verde.

IODACHE Aș! Nu mai crede în mofturile cărților, frate...

MIȚA Trebuie s-o știi, trebuie s-o aflu... și să vedem... O să fie un scandal... da un scandal... cum n-a mai fost până acuma în "Universul".

IODACHE Aș! Nu-i nimica! Ți-ai făcut spaimă de gelozie, (dând din umeri, urcă până-n fund, unde dă piept în piept cu Catindatul de la percepție.)

MIȚA Un mușteriu! Poate mă cunoaște... Nu voi să mă compromentez. Trec să aștept în odaie, (iese pe după paravan în dreapta.)

SCENA III

IODACHE, CATINDATUL (legat cu o basma la fălci)

CATINDATUL

(către public, coborând)

Pfii! Al dracului mă doare!... Dar știi cum?... lucru mare... Nu mai merge... M-am hotărât. Trebuie s-o încerc și p-asta...

IODACHE

(care l-a urmărit, coborând înaintea un scaun până în mijlocul scenii)

Ia poftiți! Poftiți!...

CATINDATUL

(hotărât)

Știi s-o scoți? Scoate-mi-o!

IODACHE N-ai idee cum ți-o scot; până să clipești din ochi, o dată, pac!... Ia poftiți! Poftiți!...

CATINDATUL Uf! Mersi!

IODACHE Ia poftiți...

CATINDATUL Ce n-am pus, domnule? Ce să-ți mai spui?

Ce n-am pus? Mi-am tăbăcit gingiile... Ce n-am pus?

IODACHE Ce să-i spui, domnule? E odată vătămată, s-a isprăvit: picături de rădăcină de clește.

CATINDATUL Ce n-am pus?... în sfârșit, astăzi m-a învățat unul de la noi de la percepție...

IODACHE A! D-ta ești de la percepție?...

CATINDATUL Da, catindez până la o vacanță. Nu e vorba, am cu ce trăi; am parte în bogasierie la Ploești; îmi tri- mete parale Nenea Iancu; dar știi, orișicât poți zice, tre buie pentru ca să-ți faci o carieră ca tânăr...

IODACHE Mai e vorbă...

CATINDATUL A! Eu aș fi avut parale multe, dacă nu mă- ncurcam în tratație de amor

pe vremea războiului. O iu beam, o iubeam!... și ea mă traducea... cu un ofițer de itidentție.

IODACHE Ei, ș-acuma?

CATINDATUL Acuma... nu-ți spui? Catindez la percepție, (mâhnit.) Dar catindez de mult... Știi, catindezi azi, cat- indezi mâine, o lună, două, trei, un an... Bine, până când? Nu zic să mă facă ajutor, ori reghistrat, domnule, dar măcar acolo ceva.

IODACHE Adică să te înainteze.

CATINDATUL Măcar un copist de clasa a doua.

IODACHE Și acuma câtă leafă primiți în mână?

CATINDATUL Nu ți-am spus că sunt catindat? Nimic, de doi ani de zile, nimic, (șade.)

IODACHE Nimic?

CATINDATUL Nimic...

IODACHE Dar... reținere nu vă face?

CATINDATUL Asta, ce-i dreptul, nu...

IODACHE Tot e bine... Ei!... ia dezleagă-te.

CATINDATUL Pentru ce?

IODACHE Legat, nu poci...

CATINDATUL Ce?

IODACHE Pentru că nu poți căsca gura.

CATINDATUL Pentru ce să casc gura?

IODACHE Aminteri cum să ți-o scot?

CATINDATUL Ce să-mi scoți?

IODACHE Ei, asta-mi place! Pentru ce ai venit aicea?...

Măseaua...

CATINDATUL Măseaua?

IODACHE Ei da, măseaua, (merge și scoate instru mentele dintr-o masă.) Știi cum ți-o scot?... până să clipești din ochi (revine lângă Catindat) odată... pac!

CATINDATUL

(care s-a sculat)

Uf!

IODACHE Șezi...

CATINDATUL Mersi, am șezut destul...

IODACHE Trebuie să stai jos... ca să am loc în sus să trag... d-a-m-picioarele cum?

CATINDATUL N-o mai scoț... mi-a trecut.

IODACHE Cum ți-a trecut?

CATINDATUL Nu ți-am spus că m-a învățat unul de la noi de la percepție... zice c-a citit în cartea lui Matei.

IODACHE De la Matei citire?

CATINDATUL Nu vanghelistul, ăsta e altul, e doftor de bătăături în Italia și face și văpsea pentru păr...

IODACHE Ei?

CATINDATUL Ei? Să zicem că mă doare! întâi rabd cât pot... pe urmă, pui doftorii; pe urmă, daca văz că nu mai merge, mă duc hotărât la bărbier să mi-o scoată... bun! Cum intru...

IODACHE Ei! Prin urmare...

CATINDATUL Cum intru, zic serios: știi s-o scoți? Scoate- mi-o! De par exemplu, adineaori la d-ta... D-ta nici nu înțelegeai ce vreau eu... Și pe urmă, mă dau în vorbă, mai de una, mai de alta... Dar când intru, simț odată ca un cuțit (arată la falcă), cald, și pe urmă rece; pe urmă din vorbă-n vorbă, vii d-ta, subfirugul, cu cleștele: atunci deodată simț iar un cuțit... rece, și pe urmă numaidecât cald... și pe urmă nu mai simț nimic... Vezi d-ta, pesemne, nu știu cum devine care va să zică de este al naturii lucru ceva, că măseaua, în interval de conversație, de frică trece... Ei... al dracului italianul!

IODACHE

(care a ascultat cu multă atenție)

Fugi, d-le, cu superstițiile italienești... îmi pare rău de d-ta, om tânăr!... Bine, d-ta nu vezi cum e naturelul la toate, că trebuie să aibă o bază, măcar cât de mică, dar să fie bază. Ce nu are bază cum poate să fie naturel? Ori să-mi spui d-ta că Matei ăla al d-tale - că eu nu-l cunosc - te-a învățat adică să mergi prin ploaie fără umbrelă și să zici, numai așa la un capriț, că e soare... și să nu te ude... Auzi d-ta mofturi italienești!

CATINDATUL Așa e, decât n-are a face cu măseaua, (face o grimasă în partea măselii.)

IODACHE Ba prea are a face.

CATINDATUL Ba nu. (altă grimasă.)

IODACHE Ba da, tot lucru naturel...

CATINDATUL Ba nu!... (altă grimasă.) Hait!

IODACHE Ce?

CATINDATUL Iar m-a apucat (începe să se plimbe) dar rău... rău de tot...

IODACHE Vezi... vorba mea... știu eu...

CATINDATUL

(oprindu-se în loc din umblet, și cu un ton foarte hotărât)

Știi s-o scoți? Scoate-mi-o!

IODACHE Șezi...

CATINDATUL (*hotărât*) Adu cleștele, (șade.)

IODACHE

(merge, ia cleștele și revine)

Zi că te-a ciupit un purice... odată... pac!

CATINDATUL

(uitându-se țintă la clește și apoi sculându-se)

Mi-a trecut. Ai văzut? Vorba mea... știu eu... Al dracului italianul!...

IODACHE

(plictisit)

A!

CATINDATUL

(foarte mulțumit)

Salutare, neică, și mersi! (pleacă.)

IODACHE Stai, domnule!...

CATINDATUL Nu mai pot... e târziu... am treabă la canțilerie, am o groază de avizuri de făcut... Salutare, neică, și mersi! (iese repede prin fund.)

1.4. SCENA IV

IORDACHE, apoi *MIȚA*

IORDACHE Așa haplea mai rar... Ce dracul face d. Nae de nu mai vine... Sunt aproape de douăsprece... Mă leșin de foame. (Mița intră din dreapta.) Mița? O uitasem!...

MIȚA N-a venit Nae încă?

IORDACHE Uite ce e, coană Mițo, d-ta tot zici că-l aștepți; eu mă repez aici aproape să-mbuc ceva și mă-ntorc numaidecât... nu-i așa? (își ia pălăria.)

MIȚA Poți să te duci.

IORDACHE Da', nu pleci? Să nu rămâine prăvălia singură...

MIȚA

(nervoasă)

Ți-am spus o dată: îl aștept până mâine, până poimâine, până o veni!

IORDACHE Atunci mă duc... mă-ntorc la moment, (iese în fund.)

1.5. SCENA V

MIȚA, apoi *PAMPON*

MIȚA Să-l aștept, da, să-l aștept... Trebuie să vie... Să mă traducă pe mine Nae... și să nu-mi răzbun? Peste poate!

PAMPON

(care a intrat)

Mă rog, d. Nae n-a venit încă? (salută.)

MIȚA

(aparte)

Un muștiriu... (tare.) Nu, domnule, și eu îl aștept... Dacă poftiți și dv. să-l așteptați., vine ori dânsul ori băiatul...

PAMPON Mersi, madam, (șade, aparte.) Curățică. (tare, după o pauză.) D-voastră sunteți rudă, ori consoarta dumnealui...

MIȚA

(tristă)

Nici rudă, nici consoartă, d-le... i sunt... adică i-am fost... amică... Am venit pentru o mică afacere.

PAMPON Ca și mine...

MIȚA La d-ta... nu poate fi ca la mine... La mine e chestiune de traducere.

PAMPON În amor?

MIȚA

(asemenea) Da, în amor...

PAMPON Ca și la mine...

MIȚA Ca și la d-ta?... Cum?

PAMPON Mi se pare, adică nu mi se pare... sunt aproape sigur că sunt tradus.

MIȚA Ca și mine...

PAMPON Și numai d. Nae poate să mă puie pe urma aceluia care a devenit în chestiune. A! Dar n-are să-mi scape... Sunt hotărât! Am să-i dau o curățenie spițerului să mă pomenească!

MIȚA E spițer?

PAMPON Da, desigur spițer. Aflasem adineori cum îl cheamă de la băiatul de aici.

MIȚA De la Iordache...

PAMPON Da; îmi spusese cum îl cheamă, dar i-am uitat numele cu gândul la dovezi, - pentru că am dovezi, - niște hârtii pe care le-am găsit în odaie la Didina.

MIȚA Didina...

PAMPON Da, amanta mea, cel mai sacru amor, pentru care mi-am sacrificat cariera de militar, fiin'că până să nu o cunosc am fost tist de vardiști la Ploești... Și sunt turbat de gelozie! Toată noaptea n-am dormit...

MIȚA Ah! Mie-mi spui ce-i gelozia?... Numai o noapte n-ai dormit? Nu știi nimic! Câte nopți!...

PAMPON Nu, az-noapte nu a devenit din gelozie, pentru că nu începuse încă chestia...

Am jucat la Podul Gârlii conțină cu niște papugii până la șase az-dimineată... I- am ras...

MIȚA Să nu te bucuri... Și eu câștig la conțină, dar ce folos!

Noroc la cărți, nenoroc la amor...

PAMPON Aș! La mine nu e noroc, e știință: îi iau la sigur... poate că să am o goană nebună, să pierz. Eu joc conțină oarbă cu fantele, și am eu merchezul meu. Bunioară, cărțile le țiiu în stânga și joc cu dreapta; am bătut cu fan tele, pui cărțile bătutejos, și fantele la loc în mâna stângă, pentru altă ocazie... Az-noapte i-am stins...

MIȚA

(plictisită)

Nu mai vine Nae...

PAMPON Astfel dar az-dimineată, conîța mea, pe la șase ceasuri, mă întorc acasă, la Didina; bat la ușe, se scoală somnoroasă și-mi deschide. Era încă întunerec; aprinz lumânarea... Dar, când viu prea târziu, e totdeauna supărată și-ncepe să mă certe... Acuma nu zice nimic: se-ntoarce, pardon, cu fața la perete și tace. Zic eu (Mița plictisită s-a sculat și se plimbă) în gândul meu: e supărată... s-o las să doarmă; când o vedeamâine c-am câștigat trei poli, îi trece... Dau să mă dezbrac și văz jos lângă mescioară două hârtiuțe. M-aplec - cum le-am văzut am simțit un fior rece, - m-aplec, le iau: ce era? Un bilet de abonament la frizăria model a lui d. Nae Girimea...

MIȚA Nae Girimea?... (se interesează.)

PAMPON Da, și un bilet de amor de la o damă către "Bibicul" ei...

MIȚA "Bibicul"?

PAMPON Da, către spițerul... Să vezi cum am aflat pe urmă că e spițer.

MIȚA

(aparte) "Bibicul"! S-ar putea?

PAMPON Cum am citit hârtiuțele și am văzut pecetia pe bilet: "Frizăria model, Nae Girimea", mi-am luat iar baltonul și bastonul și am ieșit binișor; Didina adormise iar. Mă duc la poliție, cercetez și află că aici e frizăria. Am venit; d. Nae nu era aici. Băiatul mi-a spus că bilete de astea...

MIȚA

(interesându-se nerăbdătoare) în sfârșit?

PAMPON în sfârșit, ce mai să lungim vorba degeaba, conîța mea, spițerul este... După câte mi-a spus băiatul, am fost cu biletul la spițerie, am spus că aveam ceva scris pe el și s-a șters cu un fel de asenție, și că aș vrea să știu ce era scris... se poate? Și spițerii nu știu ce-a făcut, ce-a turnat pe bilet, - mirosea a spirt de țiperig, - și-n două minute a ieșit iar dungile la loc...

MIȚA Să fie cu puțință?...

PAMPON Le-am numărat: sunt cizeci și cinci de dungi. Spițerul mișel! L-am prins mai rău decât d. Nae: o să-i dau o curățenie... să-i rup șalele!...

MIȚA

(aparte)

Să fie Nae? A! Ce răzbunare ar fi! (tare.) Domnule, zici că biletul de amor este către "Bibicul"?

PAMPON Da!

MIȚA Și este iscălit de cine?

PAMPON "A ta adorantă, Mița..."

MIȚA Mița! A! Dumnezeule!

PAMPON Ce?

MIȚA Domnule, ești sigur că e spițer?...

PAMPON Firește... Mai sigur se poate? Biletul era alb... spirt de țiperig și d-odată cizeci-și-cinci de dungi... Le- am numărat... poftim să le numeri și d-ta...

MIȚA Și ai venit aici pentru ca să afli numele omului cu chestia de traducere?

PAMPON Da.

MIȚA Eu am o presimțire...

PAMPON Care?

MIA Cum este amanta dumitale?

PAMPON Cum să fie adică?

MIȚA De roșu, de ghindă, de tobă, ori de verde?

PAMPON De verde...

MIA De verde?

PAMPON Da.

MIȚA Și ai la d-ta biletul către "Bibicul", pe care zici că l-ai găsit în odaia damii de verde?

PAMPON Da.

MIȚA A' să-l văz degrabă...

PAMPON

(dându-i biletul)

Iacătă-l.

MIȚA

(ia biletul, îl privește și face o mutră grozav de disperată)

A! Am să-mi răzbun!... (solemnă.) Domnule, nu te juca cu inima unei femei nenorocite... Spune drept: biletul ăsta l-ai găsit în odaia amanții d-tale? Jură...

PAMPON

(grav)

Pe onoarea mea!

MIȚA Uite-te la biletul ăsta... l-ai citit? (citind nervos.) "Bibicule, Mangafaua pleacă mâine miercuri la Ploești, remâi singură și ambetată; sunt foarte rău bolnavă: vino negreșit, am poftă să-i tragem un chef... A ta adorantă, Mița..." Ai văzut biletul?... Acuma uite-te la mine bine...

PAMPON Ei? (îi ia înapoi biletul.)

MIȚA Ei! Eu, eu sunt nenorocita care am scris biletul ăsta...

PAMPON Se poate?

MIȚA Da, se poate... (dezolată.) Și omul care a fost la Did ina dumitale este amantul meu!...

PAMPON Amantul dumitale? Spițerul?

MIȚA Ce spițer? Nu-i spițer... (frământându-se.) A! Trebuie să am o explicație... O să-mi răzbun... o răzbunare teribilă!

PAMPON

(același joc)

Amantul dumitale? Trebuie să-l știu și eu, trebuie să-l văz. Eu nu mă mulțumesc pe răzbunarea dumitale... Trebuie ca să-mi răzbun eu!... (se plimbă turbat.)

MIȚA Juri să ne răzbunăm împreună?

PAMPON Jur!

1.6. SCENA VI

ACEIAȘI - IORDACHE

IORDACHE

(venind repede din fund) Coană Mițo, ești aici? Vine.

MIȚA Nae...

PAMPON D. Nae.

IORDACHE

(dând pe Pampon la o parte și luând pe Mița în partea cealaltă)

Pardon. (Miții.) Vine Crăcănel al d-tale. Viu într-un suflet de la birt din colț...

Crăcănel a intrat în birt, a întrebat de prăvălia lui d. Nae Girimea, și băiatul l-a îndreptat aici. Ascunde-te iute... vine, trebuie să fie la ușe.

MIȚA Crăcănel! Ce caută?

IORDACHE Treci degrabă în odăiță. (Mița pleacă spre dreapta pe după paravan.)

PAMPON Te duci?

MIȚA Da... (lui Iordache.) Când o pleca, dă-mi de veste... fa-i vânt degrabă...

PAMPON Bine, da' chestia noastră cum rămâne? (o urmărește până la ușe.)

MIȚA Mai vorbim noi. (iese repede în dreapta închizând ușa după ea.)

PAMPON

(aparte)

Ciudat lucru! Să fie vreo moftangioaică?... (lui Iordache.) Mă rog, cine e persoana asta?

IORDACHE E o damă...

PAMPON Bine, damă... O văz eu că e damă, dar cine e? (Crăcănel intră.)

IORDACHE

(încet lui Pampon) Lasă că-ți spui eu...

SCENA VII

ACEIAȘI - CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL Mă rog, aici este d. Nae frizerul?

IORDACHE Aici este... da'... nu-i acasă. *CRĂCĂNEL* Dar... mă rog, se-ntoarce?

PAMPON

(lui Iordache aparte)

Cine-i domnul ăsta?

IORDACHE

(încet lui Pampon) Lasă că-ți spui eu...

CRĂCĂNEL Aud?

IORDACHE Nu crez să se întoarcă așa degrabă... Dacă aveți trebuință chiar cu d-lui, atunci poftiți mai pe seară, poate să-l găsiți...

CRĂCĂNEL în sfârșit, eu tot mai pot aștepta; poate să vie. (șade.)

IORDACHE Așteptați degeaba, domnule, vine foarte târziu...

CRĂCĂNEL De unde știi? Poate vine mai curând...

IORDACHE

(încet lui Pampon) Cum dracul să-i fac vânt?...

PAMPON Dacă spune o dată omul că vine deseară...

CRĂCĂNEL Ei, poate să am noroc. Nu știi d-ta? De câte ori pleci să stai un ceas și stai cinci... Ei, de ce adică să nu pleci o dată pentru șapte și să stai numai unul?...

(se gătește în fața unei oglinzi, își piaptână barbetele și chelia, ia o gazetă și se pune pe citit. - Iordache și Pampon dau din umeri. Pampon scoate o pereche de cărți și-ncepe să se joace cu ele pe genunchi. Iordache merge la ușa din dreapta.)

MIȚA

(scoțând capul pe ușă) Fă-i vânt!

IORDACHE Nu e chip... Zice că vrea să aștepte...

MIȚA Ce dracul caută aici?

IORDACHE Știu eu... caută pe d. Nae...

MIȚA Nu-nțeleg.

IORDACHE I-am spus că d. Nae vine deseară, și tot zice că-l așteaptă... A! Stăi, că îi am eu leacul...

MIȚA Domnul ălalalt s-a dus?

IORDACHE Nu, e aici...

MIȚA Să m-aștepte... Bate-mi în ușe când l-ai exoflisa pe Crăcănel...

IORDACHE îl exoflisesc acuma, să vezi... (coboară în scenă. Mița își retrage capul și închide ușa. Lui Pampon.) - Dama a zis să aștepți...

PAMPON

(încet) Bine...

IORDACHE

(către Crăcănel, care e cufundat în citirea jurnalului)

Ei, boierule, d. Nae nu mai vine... Eu trebuie să-nchiz prăvălia... am treabă să mă duc în târg...

CRĂCĂNEL

(lăsând gazeta)

A! închizi?... Atunci, dacă închizi, trebuie să mă duc și eu...

PAMPON

(strângându-și cărțile)

Firește că trebuie să te duci, nu o să te încuie aici.

CRĂCĂNEL Dacă e așa... salutare... Mă-ntorc eu mai târziu... (iese în fund.)

IORDACHE Cu plecăciune... S-a dus! Uf! Al dracului dobitoac!... De ce mușterii am eu parte astăzi!

PAMPON Mă rog, cine e negustorul ăsta?

IORDACHE Urâtul ăsta? Este amantul damii de colo...

PAMPON (sărind) Amantul damii de colo?...

IORDACHE Da.

PAMPON Care a vorbit cu mine adineaori?... Mița?

IORDACHE Da, da!

PAMPON

(fioros)

Bibicul ei? Țsta e Bibicul?

IORDACHE Ei, da, frate, când îți spui o dată; e amantul damii de colo... Ce te prinde mirarea?...

PAMPON

(care și-a luat pălăria și bastonul degrabă)

Am pus mâna pe Bibicul! Nu-l las nici mort! Nici mort! (se repede și iese glonț pe ușa din fund.)

1.8. SCENA VIII

IORDACHE, *NAE*, apoi *MIȚA*

IORDACHE Țsta este nițel cam țicnit... De ce mușterii am parte eu astăzi?... Frumos carnaval! S-o scoț pe Mița. (Nae intră.) D. Nae, în sfârșit! Credeam că nu mai vii.

NAE De ce?

IORDACHE Te-a căutat doi inși...

NAE Cine?

IORDACHE Unul nu știu cum îl cheamă, ălălalt era Crăcănel...

NAE Crăcănel?...

IORDACHE Da; și coana Mița... e aici.

NAE

(strâmbându-se)

Mița aici? Nu i-ai spus că nu sunt acasă și că viu târziu?

IORDACHE I-am spus, da' a zis că te aștepată până mâine, până poimâine... Am profitat de ocazie și m-am dus la birt în colț să mănânc ceva. N-apucasem să gust de două ori, și hop! Crăcănel vine-n birt și-ntreabă pe băiat unde e frizăria model a lui d. Nae. Am alergat degrabă să dau de veste coanii Miții... Era aici și negustorul ălălalt; zice că are un bilet de abonament să-l schimbe, ori să te-ntrebe ceva... în sfârșit nu știu bine...

NAE Care va să zică Mița e aici?

MIȚA

(care a crăpat ușa mai dinainte și a auzit ultimele vorbe ale lui Iordache, coborând)

Aici, Bibicule; ce, îți pare rău?

NAE

(făcându-se vesel)

Să-mi pară rău? Cum să-mi pară rău?... Se poate?

MIȚA

(trecând pe lângă Nae, încet)

Trimete de-aici pe Iordache. Am să-ți spun ceva între patru ochi...

NAE

(făcându-se că n-aude) Auz?

MIȚA Iordache, dacă nu mai ai treabă, fii bun și ne lasă; am să-i spui ceva lui d. Nae în

secret...

IORDACHE Mă duc... să-mi isprăvesc porția de varză, (iese în fund.)

1.9. SCENA IX

MIȚA, *NAE* (*Mița* merge și încuie ușa din fund)

NAE Pentru ce încuie ușa?

MIȚA

(în fund)

Poate să vie iar cineva să ne facă deranj... Am să-ți spui ceva în liniște... (pauză.)
Nae! (coboară încet, emoționată.) *Bibicule!* Nu mă mai iubești... (un pas și se oprește.)

NAE

(d-abia întorcându-se)

Ei na! De unde ți-a mai venit și-asta-n cap?

MIȚA

(încă un pas)

Pentru ce n-ai venit alaltăieri seara când ți-am scris?

NAE

(același joc)

Eram bolnav alaltăieri...

MIȚA

(coborând, cu energie) *Minți!*... Ai primit biletul meu?

NAE Da.

MIȚA Unde mi-e biletul? Arată biletul...

NAE

(după ce se caută prin toate buzunarele) Pesemne că l-am pierdut.

MIȚA L-ai pierdut? Unde l-ai pierdut?

NAE Știu eu unde l-am pierdut? Dacă știam că-l pierz, firește că nu-l pierdeam...

MIȚA Nu știi unde l-ai pierdut?

NAE Nu...

MIȚA

(strașnică) *Bibicule!* *Bibicule!*

NAE *Ei?*...

MIȚA *Vezi tu sticluța asta?* (scoate din buzunar o sticluță mică și i-o arată.)

NAE *Ei, ce?*

MIȚA *Știi ce are înăuntru?*

NAE *Cerneală...*

MIȚA *Nu cerneală, Năică, ... vitrion englezesc!*

NAE

(dându-se înapoi) *Vitrion? Ești nebună?*

MIȚA *Da, vitrion! Ți-e frică?*

NAE *Firește că mi-e frică, na!*

MIȚA *Pentru ce, dacă te știi curat?*

NAE *Pentru că tu nu știi ce e vitrionul...*

MIȚA *Ba da... e un fel de metal...*

NAE *Nu știi ce poate face?*

MIȚA *Ba da; pârlește, Năică; arde, Bibicule, momentan tot, tot, și mai ales ochii!*

NAE Dă-mi sticluța...

MIȚA Aș!

NAE Pentru ce ții asemenea lucruri? Pentru ce?

MIȚA

(vrând să izbucnească) Pentru ce?... îmi trebuie...

NAE Pentru ce îți trebuie?

MIȚA

(izbucnind)

Pentru ce? (cu un gest mare, care face pe Nae să-și acopere ochii, dându-se repede înapoi.) Pentru dumneata, musiu Năică, și pentru Didina dumitale!...

NAE

(pălind)

Care Didină? Tu știi ce spui!

MIȚA Știi și d-ta mai bine decât mine; nu umbla cu mofturi, șarlatane. Care Didină, 'ai? Didina, pentru care mă traduci pe mine; Didina, pe care o iubești; Didina, la care ai fost az-noapte, mizerabile!

NAE Nu e adevărat, am stat acasă bolnav.

MIȚA Minți! Adineaori spuneai că nu știi unde ai pierdut biletul... Să-ți spui eu: biletul meu l-a găsit în odaie la Didina d-tale respectivul ei.

NAE Respectivul? Pampon?

MIȚA Vezi! Vezi! Știi cum îl cheamă; da, unul înalt, bărbos, fioros, cu care o să ai a face chiar astăzi; pentru că s-a întâlnit cu mine aici, mi-a arătat biletul meu, și eu i-am declarat că omul cu traducerea este acela care mă traduce și pe mine. (Nae se plimbă agitat) amantul meu, fidelul meu amant, căruia eu (obidită) i-am fost întotdeauna fidea.

NAE Ce-ai făcut?

MIȚA Pampon te caută să te omoare... A! Dar până să-și răzbune el, am să vă omor eu, eu! Pe Didina, pe tine, și pe mine!... (se trânteste pe un scaun desperată și isterică și-și ascunde capul în mâini.)

NAE

(apropiindu-se binișor de ea și căutând s-o mângâie)

Mișo, neică, vino-ți în fire...

MIȚA Lasă-mă! (îl respinge.)

NAE

(apucând-o în brațe și căutându-i buzunarul)

Nu; nu te las, pentru că te iubesc... numai pe tine... te iubesc... numai... pe... tine... (a găsit buzunarul, a luat sticluța, se ridică repede și schimbând tonul.) Înțelege că e încurcătură la mijloc. Mi-ai pus pe nebunul de Pampon în cap.

MIȚA D-ta ți l-ai pus...

NAE Vrei scandal cu orice preț?

MIȚA Da, (ridicându-se) vreau scandal, da... pentru că m-ai uitat pe mine, le-ai uitat pe toate: ai uitat că sunt fiică din popor și sunt violentă; ai uitat că sunt republicană, că-n vinele mele curge sângele martirilor de la 11 februarie; (formidabilă) ai uitat că sunt ploșteancă - da, ploșteancă! - Năică, și am să-ți torn o revoluție, da' o revoluție... să mă pomenești!...

NAE

(cam zâmbind)

Nu fi nebună!... Ce-o să faci?

MIȚA

(căutând sticluța în buzunar)

Ce să fac? (n-o găsește; se uită rătăcit împrejur... Nae i arată de departe, râzând, sticluța; ea dă un țipăt.) A! Mi- ai furat sticluța, scamatorul! (repezindu-se la el pe după mobile.) Dă-mi sticluța, șarlatane, mizerabile, în fame! (Se aud bătăi tari în ușe.)

N AE Taci! Bate cineva!

IODACHE

(de afară)

Deschideți! Deschideți degrabă!

MIȚA Nu vei deschide, până nu-mi dai sticluța! (se pune în dreptul ușii. Nae o dă în lături, trage ivărul și deschide. Iordache intră repede.)

ACEIAȘI - IORDACHE

1 . 10 . SCENA X

ACEIAȘI - IORDACHE

IODACHE Vine Crăcănel turbat... S-a făcut scandal; l-a bătut ălălalt care era aici. (Miții.) Ascunde-te... Vine!

MIȚA

(apelăpăsită)

Nu mai voi să știu de nimic... Să vie oricine... Voi scandal... voi să mor! (se repede să ia un brici; Iordache se uită afară prin ușe.)

NAE

(repezindu-se și smulgându-i briciul, o apucă de amândouă mâinile și o târăște spre dreapta)

Aide dincolo, să-ți dau sticluța.

MIȚA Nu.

IODACHE

(de la ușă)

Fugiți, iacăță-l, fugiți!...

NAE Haide (târăște pe Mița cu multă luptă și iese cu ea în odaia din dreapta, pe după paravan.)

1.11. SCENA XI

IODACHE, CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL

(intrând prin fund furios, cu pălăria stricată și tăvălită.

Iordache se dă la o parte)

A! Asta nu, asta nu poate să rămâie jos!... Ai mai pomenit d-ta una ca asta, d-le?

IODACHE Ce, d-le!

CRĂCĂNEL D-le, adineaori știi că am plecat de aici.

IODACHE Da.

CRĂCĂNEL N-apuc s-ajung în colț și auz pe urmele mele: "Pst! Pst! Bibicule!" Pe mine mă cheamă Telemac, Mache, nu mă cheamă Bibicul. îm i văz de drum... Iar: "Pst! Pst! Bibicule!" Eu merg, înainte... Când mă pomen esc că m-apucă cineva pe la spate de guler. Mă întorc. Zice: "Te faci că n-auzi, Bibicule, ai?" Eu

zic: "Nu mă cheamă Bibicul, d-le, mă cheamă Telemac, Mache". - "Bibicule, zice el, deodată; ești un mizerabil! Ai făcut un abuz mare; ai înșelat o femeie, dar ai a face acum a un bărbat. De mult de caut. Avem să ne răfuim amândoi. Acu nu-i vreme, dar până una alta, ca să știi cu cine ai a face, poftim o arvună!"... N-apuc să răspunz, domnule, și șart! Part! Trosc! Pleosc! Patru palme: îmi turtește pălăria și mi-o aruncă cât colo. Până să mă plec s-o ridic, infamul se suie într-o trăsură și pleacă... Chem sergen tul... nimini! A! Dar trebuie să știu cine este dobitocul ăsta smintit... Trebuie să știu! Cum îl cheamă?

IORDACHE Știu eu cine e ăla?

CRĂCĂNEL Este mizerabilul care era adineaori aici cu d- ta, când am venit eu.

IORDACHE Nu știu cum îl cheamă...

CRĂCĂNEL Trebuie să știi, trebuie să-mi spui: nu plec de aicea până nu aflu; chem poliția, fac scandal!... (se plimbă făcând gesturi exasperate.)

ACEIAȘI - CATINDATUL, NAE, apoi PAMPON

1.12. SCENA XII

ACEIAȘI - CATINDATUL, NAE, apoi PAMPON

CATINDATUL

(intră prin fund, cu mâna la falcă, văitându-se) A! A! A! M-a apucat rău... (se trânteste pe un scaun.)

IORDACHE Și ai venit iar la doftoria lui Matei? Nu mai merge, tânărule...

CRĂCĂNEL D-le, înțelege odată și spune-mi...

NAE

(ieșind din odaie și coborând) Ce e? Ce e, domnule?

CRĂCĂNEL Domnule! Un dobitoc, un infam, care era adineaori aici, m-a insultat cu palme pe mine, Mache, ca drept Bibicul...

NAE Pampon a fost! (cătră Iordache încet.) Treci dincolo, i-a venit rău nebunii. (Iordache iese iute la dreapta.)

CATINDATUL A! A! A! (se zvârcolește pe scaun.)

NAE

(Catindatului)

Ce e? D-ta ce poștești?

CATINDATUL

(sculându-se și arătându-și falca, hotărât) Știi s-o scoți? Scoate-mi-o!

NAE Șezi. (Catindatul șade.)

CRĂCĂNEL Domnule, n-am vreme de stat. Spuneți-mi cum îl cheamă...

NAE

(alegându-și instrumentele)

Nu știu, domnule, de unde vrei să știu eu numele la toți mușteriii! (cătră Catindat.) A din fund de tot? (Cat indatul dă din cap că da.) Dezleagă-te.

(Catindatul face fasoane. Nae îl apucă cu putere și-l dezleagă.)

PAMPON

(apărând în fund)

Aha! Bibicule, iar d-ta! (Crăcănel se dă înapoi.)

NAE

(cu un ochi la ce se petrece între Pampon și Crăcănel, și cu altul la Catindat, pe care îl ține cu putere cercând să-i vâre mâna în gură, și care se zbate și nu vrea să

se lase)

Numai s-o văz! N-o scoț!

CRĂCĂNEL

(înaintând un pas spre Pampon, făcându-și inimă și voind să-i dea fiori)

Domnule! Mă cunoști d-ta pe mine?

PAMPON Cum să nu, Bibicule! (se apropie binișor de Crăcănel, și vrea să-l apuce.)

CRĂCĂNEL

(scăpând și ocolind pe după mobile)

A! Ajutor! Poliție! Vardist! (Pampon îl urmărește neîmpăcat; Crăcănel vrea să iasă prin dreapta pe după paravan, se întâlnește piept în piept cu Iordache care intră, și care-l respinge.)

NAE

(care după o luptă, a reușit să vâre mâna în gura Cat indatului)

Șezi binișor!

CATINDATUL

(gemând cu gura înfundată și zvârcolindu-se) A! A! A!

IORDACHE

(care a venit de după paravan, încet lui Nae) I-a venit pandaliile, era să-și taie gâtul cu briciul.

CRĂCĂNEL E nebun! Ajutor! Poliție! Vardiști! (iese în fu- gamare prin fund.)

PAMPON Stăi, Bibicule! (iese furios după el.)

NAE

(trăgând cu putere)

Nu mișca! (după ce a tras, iese repede în dreapta, urmărit de Iordache.)

CATINDATUL

(văitându-se cu mâna la falcă)

A! A! A! Mi-a scos alta! Măsea nevinovată, domnule!... (Cortina)

(O sală de o parte a unui buget într-un bal mascat de mahala. Două uși în fund; cea din dreapta dând în bal, cea din stânga într-un coridor de lângă bal. La stânga, în planul din fund, o ușe a cabinetului de toaletă; la dreapta, planul întâi, o ușe dând în sala principală a bufetului. În scenă, mese pentru mâncare, una în fund între cele două uși, două în față, una la dreapta, alta la stânga. La ridicarea cortinii, se aud măsurile din urmă ale unui valț, și se vede prin ușa din dreapta, în fund, mișcarea balului.)

2. ACTUL II

(O sală de o parte a unui buget într-un bal mascat de mahala. Două uși în fund; cea din dreapta dând în bal, cea din stânga într-un coridor de lângă bal. La stânga, în planul din fund, o ușe a cabinetului de toaletă; la dreapta, planul întâi, o ușe dând în sala principală a bufetului. În scenă, mese pentru mâncare, una în fund între cele două uși, două în față, una la dreapta, alta la stânga. La ridicarea cortinii, se aud măsurile din urmă ale unui valț, și se vede prin ușa din dreapta, în fund, mișcarea balului.)

2.1. SCENA I

CATINDATUL, în costum și cu masca scoasă șezând la masa din stânga și bând rom cu

un păhăruț, apoi CHELNERUL

CATINDATUL

(bătând în masă) Chelner!...

CHELNERUL

(d-afară)

Vine!...

CATINDATUL Am început să mă încălzesc... ori magnetismul... ori electricitatea lui Matei... nu știu ce e... dar lucrează. Am început să mă-ncălzesc. (bate în masă.)

CHELNERUL

(din dreapta) Vine, vine!

CATINDATUL Unul de la noi de la percepție m-a învățat! "Vrei să-ți treacă? mănâncă, bea, fa petreceri și magnetizează-te, dar magnetizează-te strașnic cu jamaică..." și... mă magnetizez. (bate în masă tare.) Pfu! Cald!

CHELNERUL

(d-afară) Vine, vine, vine!

CATINDATUL Nenea Iancu, săracul, dacă ar ști cum să magnetizez... și unde? (scoate de sub costum din sân o scrisoare și o citește cu chef.) "Am aflat că umbli prin cafenele și pe la baluri; dacă mai aflu astfel de chestii, nu-ți mai trimet nici un gologan, viu să-ți lungesc urechile; te iau înapoi la prăvălie, și te pui la ipotropie, măgarule"... Mie adică îmi scrie nenea Iancu. (bate tare în masă.)

CHELNERUL

(intrând din dreapta) Vine!...

CATINDATUL Socoteala și-ncă un rom... ăsta e al patrulea...

CHELNERUL Ba al cincilea...

CATINDATUL Ba al patrulea...

CHELNERUL Al patrulea l-ați băut... și cu unu, care îl comandați acuma, cinci...

CATINDATUL Așa, cu ăl d-acuma?... Da. (Chelnerul iese în dreapta.) Pfu! Cald mi-e... lucrează magnetismul... I- am dat de leac!... Vezi ce e când nu știe cineva?... Era aproape de mîntea omului; durerea devine din măsă, măsă devine din răceală, răceala devine din frig; - din cald devine că nu mai e frig; dacă nu mai e frig, va să zică că răceala se duce și vine căldura; a venit căldura, a trecut durerea... (Chelnerul vine.) Par egzamplu... (pune mâna pe falcă) lucrează magnetismul... arde... foc... Pfu! Cald mi-e! (Chelnerul a pus pe masă romul.) Un rom și țal!

CHELNERUL Cinci romuri: unu și cinzeci.

CATINDATUL

(dând romul pe gât) Șase...

CHELNERUL Nu, cinci...

CATINDATUL Ba șase... Cinci cu ăsta care l-am băut, și cu unul, care o să mi-l aduci acuma, șase. (plătește.) Lucrează strașnic magnetismul... Și am să tachinez astă- seară!... Da, am să tachinez!... Pe toate am să le tachinez! (merge cam șovăind la o oglindă în stînga să-și dreagă miza.) Strașnic de cald!

SCENA II

CATINDATUL, DIDINA, apoi CHELNERUL

DIDINA

(intră prin fund de la stânga, coboară la masa din dreapta și șade; e în costum de polonez: cazacă cu brandeburguri, mântăluță cu blană, pantaloni în cizme cu carâmb; în cap căciulă poloneză cu un pompon mare, bătând în masă)

Băiete! (își scoate masca și se șterge cu batista.)

CHELNERUL

(intrând cu romul) Vine!

CATINDATUL

(întorcându-se și punându-și masca)

O mască... Am s-o tachinez... (Chelnerul, după ce a lăsat romul pe masă la stânga, trece la dreapta lângă Didina.)

DIDINA O bere.

CHELNERUL Vine!

DIDINA

(care a observat pe Catindatul, se întoarce cam cu spatele ca să nu-i vadă fața.

Catindatul bea rom, suflă mereu de căldură și se uită când pe o parte, când pe alta la Didina)

N-a venit Nae încă... (scoate o scrisorică și o citește.) "Prea iubita mea angelă, s-a întâmplat un caz de o comedie mare în chestia noastră prin respectivul tău Pampon și o individă!... Trebuie să ne vedem deseară ca să-ți spui cum curge în defavor toată intriga asupra romanțului nostru, să juri că devine ca la Teatru, pentru care nu cumva să lipsește deseară de la bal cum ne-a fost vorba. Trim ete-l pe Pampon să joace conțină și vino negreșit...

Al tău adorant până la moarte... Nae"... Douăsprece

aproape, și nu mai vine. (Chelnerul aduce berea, o pune pe masă la Didina și iese.)

CATINDATUL Pfuu! (Didinii.) Bonsoar, mască... (aparte.) Am s-o tachinez... (tare.) Ce mai faci?

DIDINA

(care îndată ce i-a vorbit Catindatul și-a pus masca) Bine, mersi! Uite beau o bere... Da' d-ta ce faci?

CATINDATUL Și eu bine, mersi; mă magnetizez cu jamaică.

DIDINA îmi pare bine.

CATINDATUL Și mie nu mai puțin, parol! (aparte cu chef.) Al dracului știu să le tachinez.

DIDINA

(bătând în masă și sculându-se) Să-l mai caut în bal...

CATINDATUL

(bându-și picătura din fund a paharului) Ce, te duci, mască?

DIDINA Da, mască, mă duc. (Chelnerul vine din dreapta.) O bere, o plătesc, (aruncă banii pe masă.)

CATINDATUL

(cătreg chelner)

Și mie o jamaică... (cătră Didina.) Nu mai stai nițel? Să mai beau un magnet și pe urmă te joc.

DIDINA Nu, mersi.

CATINDATUL Să te joc o... conțină oarbă, (râde.)

DIDINA

(aparte)

Conțină oarbă? Să mă fi cunoscând? (pleacă să iasă.)

CATINDATUL Pe două consumății și-o guriță mazu. (râde.) Strașnic tachinez... (o urmărește până la ușe.)

DIDINA

(aparte)

Mazu? M-a cunoscut, (iese repede, în fund, la dreapta; ieșind, pomponul de la căciula-i cade în scenă; chelnerul aduce încă un rom și-l pune pe masă la stânga, așteptând.)

CATINDATUL

(întorcându-se de la ușe și coborând)

Strașnic am tachinat-o... (gustă din rom și-l plătește.) Și mi-e cald... mi-e cald... mi-e foc de cal! (întorcându-se și zărind pomponul jos.) Iacă! I-a căzut polinezului istoria de la căciulă... (ia pomponul și și-l pune-n piept.) Haha! Acu să vezi cum o tachinez, (trage repede paharul de rom și iese iute după Didina.) Acu să vezi cum am s-o tachinez. (Se aude în bal polca.)

CRĂCĂNEL, singur, în costum de bal, intrând din bufert, apoi *CHELNERUL*

2.3. SCENA III

CRĂCĂNEL, singur, în costum de bal, intrând din bufert, apoi *CHELNERUL*

CRĂCĂNEL

(coborând și scoțându-și masca)

Îl cheamă Iancu Pampon; i mai zice și "Conțină cu 5 Fanți"; a fost trist de vardiști de noapte la Ploești: acuma face pe judecătorul de cărți; e neînsurat, dar precontează pe una Didina Mazu, exmarșandă. I-am luat urma acasă, de acasă la cafenea, de la cafenea iar acasă, și de acasă aici. Trebuie să fie aici... Am mințit pe Mița că mă duc la Ploești, și am venit... Mi-am pus costum ca să nu mă cunoască cineva și să afle Mița... cum e ea geloasă!... (bate-n masă; chelnerul intră.) Am zis o bere...

CHELNERUL Vine!

CRĂCĂNEL A! Asta nu poate rămâne jos... Eu, când îmi trage cineva palme... eu turbez!... Cu dinții îl apuc, nu-l las nici mort până nu-mi spune pentru ce? Pentru ce mi le-a tras? Să știu și eu: pentru ce?... Trebuie să-mi spuie mișelul numaidecât!... (Chelnerul aduce berea, Crăcănel o bea și o plătește. Chelnerul ia paharul de bere și pa harul de rom rămas pe masa din stânga și iese.) Dacă o fi deschis, mă duc drept la el... Dar dacă o fi mascat?... (se gândește.) A! Am găsit... Mă dau binișor pe lângă toți bărbații și le zic la ureche: "Eu sunt Bibicul, nene Ian- cule, nu mai poștești?..." Să poștească în bal să-mi tragă... nu! Să poștească, mizerabilul! (își face o țigară și o aprinde. Didina urmărită de Catindatul intră.) Cineva! (își pune masca.)

SCENA IV

CRĂCĂNEL, *DIDINA*, *CATINDATUL*

DIDINA

(intrând)

S-a hotărât! Nu pot să scap de dobitocul ăsta... mă cunoaște.

CATINDATUL

(urmărind-o pe pasul de polcă, șovăind puțin) Mască, nu te las; trebuie să facem o polcă.

DIDINA

(plictisită)

Mersi, mască, nu joc; fii băiat cumsecade și nu te mai ține după mine...

CATINDATUL (aparte)

Strașnic le tachinez!...

DIDINA Ți-am spus o dată că aștept pe cineva?

CATINDATUL Ce adică, eu nu sunt cineva?

DIDINA (foarte plictisită) Ba da, decât aștept pe cineva să mă ducă acasă...

CATINDATUL Da' ce, eu nu te poci duce acasă?

CRĂCĂNEL

(aparte)

Asta să fie? că prea e obraznic, (observă scena.)

DIDINA

(împingând pe Catindatul, care vrea s-o ia de zor la polcă)

Vai de mine! Mi-am găsit beleanu cu d-ta, îmi scoți sufletul! (aparte.) Ce să fac?

Cum să scap? A! (tare.) Mască, am să te rog ceva: așteaptă-mă un minut aici...

Mă-ntorc îndată...

CATINDATUL Da' te-ntorci?

DIDINA Mai e vorbă...

CATINDATUL Să te-ntorci, să nu pleci până nu ne vedem, că ai pierdut ceva.

DIDINA

(plecând)

Eu?

CATINDATUL Da... (aparte.) Acu am s-o tachinez...

DIDINA Aș! Mofturi!

CATINDATUL Zău!... Cum ai venit, 'ai? N-ai venit cu pam pon? Vrei să te duci fără pampon?!

CRĂCĂNEL

(sărind) PAMPON?!

DIDINA Pampon?! Hotărât, mă cunoaște, trebuie să-mi schimb costumul, să-mi piarză urma... (iese repede. Cat indatul se repede să iasă după ea; Crăcănel îl urmărește, îl apucă în ușe și-l trage cu putere înapoi.)

CRĂCĂNEL

(cu tonul sfidător și melodramatic) Eu sunt Bi-bi-cul, ne-ne Ian-cu-le!

CATINDATUL Eu nenea Iancu? Fugi d-acolo!

CRĂCĂNEL

(crescendo)

Eu sunt Bibicul, nene Iancule; nu mai poștești? Poftim de!

Ba nu, nu! Ia poftim...

CATINDATUL Ce să poftesc, domnule? Știi că ești curios d-ta!...

CRĂCĂNEL

(crescendo)

Eu sunt Bibicul, nene Iancule!

CATINDATUL Bine, d-ta poți să fii Bibicul, dar vezi că asta-i asta, că eu nu sunt

nenea Iancu... Nenea Iancu e frate-meu...

CRĂCĂNEL Atunci, nen-tu Iancu al d-tale, este o canalie!

CATINDATUL Da' pentru ce, d-le?... *CRĂCĂNEL* Asta mă privește pe mine...

CATINDATUL Ba privește familia, să mă ierți...

CRĂCĂNEL Și-l aștept aici, pentru ca să-l iau de piept și să am o tălmăcire cu d-lui... Să vedem: pentru ce? Da, pentru ce?

CATINDATUL Aș! îl aștepți degeaba: nenea Iancu e la Ploești...

CRĂCĂNEL Mofturi! E la București...

CATINDATUL

(sărind)

Nenea Iancu la București?

CRĂCĂNEL Da, și are să vie aici! îl aștept!

CATINDATUL (*aparte*) Nenea Iancu! Să vie aici! M-am topit... Sunt nenorocit!

CRĂCĂNEL Și o să fii față și d-ta la tălmăcire; am să te pui față ca să vezi și d-ta pentru ce nen-tu Iancu al d-tale este o canalie.

CATINDATUL

(*aparte*)

Nenea Iancu! Vine nenea Iancu, și ăsta cum mă cunoaște, o să mă spuie, o să mă puie față!... Trebuie să-mi piarză urma: trebuie să-mi schimb costumul... (iese fuga în fund la stânga.)

CRĂCĂNEL Fuge să-i dea de știre lui nen-su Iancu! Trebuie să-l țiu de scurt, (iese fuga după Catindatul. Se aude în bal semnalul cadrilului.)

2.5. SCENA V

MIȚA, singură în domino albastru cu flori, apoi CHELNERUL

MIȚA

(intrând, își scoate masca)

Nu e... N-a venit încă? îl cunosc... are numai două cos tume: un cazac și un turc... N-a venit. Trebuie să se fi dus să-și ie pe individa! Trebuie să vie împreună! A! Să vie! Dumnezeule! Jur pe tot ce mi-a rămas mai scump, jur pe statua Libertății de la Ploești, că are să fie o istor ie!... (bate-n masă.) A! Gelozie! Am să-i omor!

CHELNERUL

(intrând din dreapta) Vine!

MIȚA Un vermut.

CHELNERUL Vine. (iese)

MIȚA Voi să beau, voi să beau (cadențând), căci nu e-n lume altă durere, decât durerea ce simțesc eu... (Chel nerul aduce paharul. Se aude cadrilul. Mița bea paharul pe nerăsuflete și plătește. Chelnerul ia paharul și pleacă.) Aș! Să vie acuma. (își pune masca.)

2.6. SCENA VI

MIȚA, IORDACHE în costum de turc, apoi CRĂCĂNEL

IORDACHE

(vine suflând la masa din stânga)

Uf! Am asudat... Trebuie să mă dau la o gargariseală. (bate-n masă.)

MIȚA

(se-ntoarce, îl vede și dă un țipăt)

Turcul! Nae! (se repede la el.) Nae! Eu sunt, Mița. (își scoate masca.)

IODACHE Mița! Coana Mița! Sunt eu, Iordache. (își scoate masca.)

MIȚA Nae a venit?

IODACHE Nu... n-a venit...

MIȚA Minți! A venit! A! V-am dat de urmă. L-am căutat acasă și nu l-am găsit; vardistul mi-a spus că a plecat în costul de bal în birje. A venit... E aici... E cu ea... Spune; nu minți!

IODACHE Ei, da, da! A venit, dar a venit și Crăcănel... (își pune masca.)

MIȚA Crăcănel! Aicea Crăcănel?... (punându-și masca.) Nu-i adevărat!

Mangafaua e la Ploești.

IODACHE Ba-i prea adevărat! (Crăcănel intră.)

CRĂCĂNEL

(intră prin fund și vine țintă la Iordache)

Eu sunt, Bibicul, nene Iancule, eu sunt Bibicul; nu mă cunoști?... Poftim de! Ia mai poftim de!

MIȚA

(aparte)

E Crăcănel! Îm i cunoaște dominul, trebuie să mi-l schimb numaidecât, (iese repede în fund la stânga.)

CRĂCĂNEL Nu răspunzi? Nu poftești, nene Iancule?

IODACHE Eu nu sunt nenea Iancu, eu sunt nenea Iordache... Pe nenea Iancu caută-l în bal...

CRĂCĂNEL În bal? (iese repede-n fund, dreapta.)

IODACHE Un nenea Iancu trebuie să găsești în tot balul, (își scoate masca.)

2.7. SCENA VII

IODACHE, *NAE*, în costum de cazac, apoi *CATINDATUL*

NAE

(din fund, dreapta) Iordache... (își scoate masca.)

IODACHE Aha! Bine că vii! Știi cine e în bal? Ia ghici...

NAE Cine?

IODACHE Mița...

NAE Mița!

IODACHE Și Crăcănel... ferește-te! Mița te caută...

NAE Cum să scap de republicana asta?... Nu găsesc pe Didina să plec...

CATINDATUL

(din fund)

Peste puțință să găsesc alt costum: Bibicul ăla o să mă dea de gol lui nenea Iancu... (își scoate masca.)

NAE

(își pune masca repede; lui Iordache) Pune-ți masca! (Iordache își pune masca.)

CATINDATUL Uf! Și m-am magnetizat!... Lucrează mag netismul... Nu mai poci de cald!

NAE

(încet lui Iordache) Îl cunoști?

IODACHE

(asemenea) Tânărul cu măseua...

CATINDATUL

(văzându-i)

A! Bună idee. (vine la ei vesel.) Mască, mă cunoașteți?

NAE Nu...

CATINDATUL Îm i pare rău, v-aș fi rugat ceva...

NAE Ce? *IODACHE*

(încet lui Nae)

Să-i scoți iar măseua...

NAE

(Cantindatului, tare)

Cu plăcere, neică, dar n-am ostromentele...

CATINDATUL Ce ostromente?

IODACHE Pentru măsea...

CATINDATUL

(aparte)

Și ăștia sunt bărbieri... (tare.) Aș! Măseua nu o mai scoți; i-am dat de leac:

călduri cu magnetism de jamaică...

NAE Țăla-i bun...

CATINDATUL Uite ce vream eu să vă rog; eu am un frate mai mare în bal, și mă cunoaște, și n-aș vrea să mă cunoască... Ce e de făcut?

NAE Știu eu? Și eu aș vrea să nu mă cunoască cineva în bal: da' dacă te cunoaște o dată...

IODACHE Nu-i alta nimic de făcut decât să plecăm din bal...

CATINDATUL Nu! Nu voi să plec, voi să mai tachinez, voi să mă magnetizez bine! Am eu o idee... *NAE* Ce idee?

CATINDATUL Costumul d-voastră sunt de la grand- irop, ori particulere?...

IODACHE Particulere.

CATINDATUL Și al meu tot particular. Haide să le schimbăm, și apoi să mai poftescă Bibicul să mă puie față cu nenea Iancu...

NAE Faină idee! Bravos! Haide!

IODACHE Haide!

CATINDATUL Haide la grandirope! (ies toți trei în fund la stânga) la cabinet de toaletă! (Se aude mazurca în bal: Catindatul iese pe pasul de mazurcă.)

2.8. SCENA VIII

PAMPON (în costum, intrând din bal)

PAMPON Este adevărat că sunt tradus: Didina mă înșeală cu Bibicul, cu amantul femeii ăleia. Astă-seară, la cafenea, femeia aia mi-a lăsat un bilet; i-am cunoscut slova, e slova din biletul către Bibicul. Îm i scrie să vii aici, unde amantul ei are întâlnire cu Didina. Nu se poate, zic eu; Didina s-a dus la mătușică-sa. Merg degrabă acasă, Didina nu e; la mătușică-sa, Didina nu e. Mă-ntorc acasă, chem slujnica, îi trag două perechi ca la poliție și pe urmă o supun la intrigatoriu. Spune că conia a plecat în costum polinez... Aici în bal este! Cu el!... Cu Bibicul. A! Bibicule! Ai scos o femeie din minți - femei! Ochi alunecoși, inimă zburdalnică!... Astă dată n- ai să scapi... O să-ți rup șalele... (bate în masă.) O mastică! (își pune masca.)

CHELNERUL
(d-afară) Vine!

2.9. SCENA IX

PAMPON, CRĂCĂNEL

CRĂCĂNEL

(din fund, dreapta)

Nu pot să dau de nenea Iancu, și l-am pierdut și pe frate- său... (văzând pe Pampon.) Pe ăsta nu l-am cercetat... Acuma îl văz întâi. (Pampon bate iar în masă; Crăcănel coborând doi pași, tare și cu ton de sfidare melodramatică.) Eu sunt Bi-bi-cul...

PAMPON

(sărind) Bibicul!

CRĂCĂNEL Da, Bibicul, nene Iancule! (își scoate masca) nu mai poștești?

PAMPON

(își scoate masca, fioros, gata să se repează) A! Care va să zică mă căutai, Bibicule?

CRĂCĂNEL

(potrivindu-se să-și ia vânt de scăpare) Da, nene Iancule...

PAMPON

(același joc crescendo)

Și eu te căutam, Bibicule! (se repede.)

CRĂCĂNEL

(dându-se pe după o masă)

Să nu dai! Să nu dai! Că fac scandal... Chem poliția... stai să ne deslușim!

PAMPON Mișelule, să ne deslușim, 'ai? După ce mă ataci la sacrul meu amor; amăgești o ființă nevinovată... o femeie... femeie! Ochi alunecoși, inimă zburdalnică!...

CRĂCĂNEL

(urmându-și jocul)

Eu? Amăgesc o femeie?... Eu nu am amăgit nici o femeie; ele m-a amăgit pe mine... și multe; nu știu nimic la sufle tul meu.

PAMPON Minți!

CRĂCĂNEL Nu minț... Nu da! Nu da! Că fac scandal. Să ne deslușim: e încurcătură la mijloc... Spune care femeie...

PAMPON O știi bine, Didina...

CRĂCĂNEL Nu cunosc nici o Didină. Pe amanta mea o cheamă Mița...

PAMPON Da, pe amanta ta o cheamă Mița; dar, ca un mișel ce ești, nu te-ai mulțumit cu o amantă... Ai atacat și pe amanta mea Didina... Ai nenorocit-o!

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat!

PAMPON Am dovezi: ai uitat la Didina un bilet de abona ment la frizerie.

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat! Eu nu mă raz cu abonament, eu mă raz â la carte.

PAMPON Și un bilet de la amanta ta...

CRĂCĂNEL De la amanta mea? îți spui eu că e încurcătură.

PAMPON Nu e nici o încurcătură, mișelule! Amanta ta, Mița, îți scrisese de miercuri că te așteaptă, că Manga faua pleacă la Ploești.

CRĂCĂNEL Miercuri?... Ploești?... Mangafaua?...

PAMPON Da, și tu, Bibicul, în loc să te duc la ea, o părăsești și te dai pe furiș la amanta mea, la Didina. (se repede.) O să-ți rup oasele... Oasele am să ți le rup!

CRĂCĂNEL

(apărându-se)

Stai! Să nu dai, că fac scandal! Mi-e frică de o nenorocire!... (își pune mâna la inimă să o astâmpere.)

PAMPON Da! Să-ți fie frică de o nenorocire; pentru că pre cum ai vrut tu să nenorocești pe Didina... o femeie! Ochi alunecoși, inimă zburdalnică!... Asemenea să știi că o să te nenorocesc eu pe tine. (se repede.)

CRĂCĂNEL

(același joc)

Stăi! Stăi, omule, pentru Dumnezeu!... Mița? Miercuri? Ploești? Mangafaua?... Dumnezeule! Am o bănuială... Arată-mi biletul... Eu am fost miercuri la Ploești...

PAMPON La Ploești?

CRĂCĂNEL Da, la Ploești... Să fie cu puțință?... Mița? A opta?... Arată biletul!

PAMPON Iacătă-1 biletul! (Crăcănel se apropie să vază biletul; Pampon îl apucă cu mâna stângă, și cu dreapta i-arată hârtia.) A! Vrei să mă-nșeli? (il zguduie.)

CRĂCĂNEL

(sfârșindu-se de la inimă, se moaie din balamale, și cade pe un scaun)

Mița! M-a tradus! Apă! Apă!... Mangafaua... eu... eu sunt!

PAMPON Mangafaua?

CRĂCĂNEL Da, Mangafaua!... Eu... A opta oară tradus! (ridicând mâinile la cer.) Este cu puțință, domnule?

PAMPON A opta oară? (șade lângă el.)

CRĂCĂNEL

(dezolat)

Nu ți le mai spui p-alelalte, că sunt halimale, domnule, numai una să ți-o spui, al șaptelea caz de traducere... în vremea războiului...

PAMPON Cu un muscal?

CRĂCĂNEL

(plin de obidă)

Nu m-ar fi costisit atâta să fi fost cu un muscal, fiindcă eu eram de la început pentru convenție... știi, muscalii luptau pentru cauza sfântă a eliberării popoarelor creștine de sub jugul semilunii barbare... Dar cu un neamț, domnule!...

PAMPON Cu un neamț?

CRĂCĂNEL Fă-ți idee, domnule, ce traducere!

PAMPON Ei și?

CRĂCĂNEL

(plângând)

Am plâns, cum plâng și acuma, căci eu ți u mult la amor; am plâns și am iertat-o... pe urmă am prins-o iar, și iar am plâns și iar am iertat-o; nu de multe ori, dar ca des... așa cam de vreo cinci, șase ori... Ce-mi ziceam eu? Vorba d-tale: femeie! Ochi alunecoși...

PAMPON Inimă zburdalnică!...

CRĂCĂNEL Până când, într-o seară, mă duc, domnule, ca de obicei acasă; intru

în sală, deșchiz ușa iatacului... întunec... "Te-ai culcat?" nu răspunde nimini. Inima- ncepe să bată rău; aprinz lumânarea, și ce găsesc pe masă, domnule?

PAMPON Ce?

CRĂCĂNEL Un răvășel: "Mache, m-am plictisit să mai trăiesc cu o rublă ștersă ca dumneatale. Nu mă căuta; am trecut cu neamțul meu în Bulgaria..."

PAMPON în Bulgaria? Ce căuta neamțul în Bulgaria?

CRĂCĂNEL

(dezolat)

Nu știi! Ei! Ce te faci, Mache?... de desperare, ce am zis eu? Dacă n-am avut parte de ce mi-a fost drag pe lume, încai să mă fac martie al independenții... și m-am înrolat de bunăvoie...

PAMPON Volintir?...

CRĂCĂNEL în garda națională... Știi, pentru ca să-mi mai uit focul... (plânge.) Și închipuiește-ți d-ta acum și Mița! (plânge) și garda națională s-a desființat!...

PAMPON Care va să zică este un Bibicul...

CRĂCĂNEL Se-nțelege; n-ai văzut biletul?

PAMPON Care va să zică este un Bibicul, care devine în chestie de traducere și pentru mine și pentru d-ta...

CRĂCĂNEL Firește...

PAMPON

(cu tărie)

Nu mai plânge, nu șade frumos, un volintir ca d-ta...

CRĂCĂNEL Dacă nu pot să mă stăpânesc! Mi-e naturelul simțitor...

PAMPON Trebuie să-l găsim! Nu plânge, nu-i frumos! Un volintir! Trebuie să-l regulăm pe Bibicul... Auzi d-ta? Două!

CRĂCĂNEL Cum să-l găsim?

PAMPON îl găsesc eu, n-ai grije; eu știu politica poliției. Nu plânge: ești volintir! Bibicul nostru e aici în bal... Didina mea este aici în bal...

CRĂCĂNEL Poate și Mița mea...

PAMPON Da...

CRĂCĂNEL Da?

PAMPON

(repede)

Adică nu! în sfârșit, ce-ți pasă! Vino cu mine... Nici o vorbă să nu zici. Lasă-mă pe mine, să vezi cum îl înhaț eu. Aide... nu plânge: ești volintir! Pune-ți masca, și 'aide! (își pune masca.)

CRĂCĂNEL Mița? Mița?... (hotărât.) Nu!... o mai iert acum, dar dacă s-o mai întâmpla încă o dată... hotărât mă însor! (își pune masca.)

PAMPON Haide... nu, nu plânge, ești volintir!... Și nici un cuvânt! A! Bibicule! (ies amândoi în bal.)

2.10. SCENA X

MIȚA în costumul polonez al Didinii, apoi IORDACHE în costumul de cazac al lui Nae

MIȚA

(scoțându-și masca; vine din bufet)

Ce dracul caută Crăcănel aici? Mă minte că se duce la Ploești... și vine la bal... Nu cumva Mangafaua sare gar duri?... Ori a simțit ceva?... Mi-am schimbat

costumul la grandiroop... Nici el, nici Iordache nu mă mai poate cunoaște... Dar Nae... Năică unde-i?... Unde e pârlitul de Pampon? (Iordache intră.) Nae! Să vedem. (își pune masca și urcă în fund spre stânga.)

IORDACHE

(venind din fund dreapta și uitându-se în bal)

A dracului istorie o să iasă... Crăcănel aici, Pampon aici, Mița aici... Numai de-ar fi plecat Nae și Didina...

MIȚA

(coborând)

Nae! (își scoate masca.)

IORDACHE 'Ai! (se întoarce.) Fugi că mor! Mița? (vrea să plece.)

MIȚA

(tăindu-i drumul) Unde pleci, mizerabile?

IORDACHE

(îi face semn că merge în bal să danțeze)

MIȚA Nu vrei să mă cunoști, Năică, 'ai? Nu vrei să-mi vorbești? Fugi de mine, 'ai? (îl apucă.)

IORDACHE

(se smucește și vrea să plece)

MIȚA

(sărindu-i înaintea)

Mișelule, dacă mai faci un pas, dacă nu vorbești, te nenorocesc. A! Mizerabile! Ai gândit că dacă mi-ai luat sticluța cu vitrionul, nu o să mai gădesc alta! Ți-am făgăduit să-mi răzbun și...

IORDACHE Ei apoi, dacă o iei pe coarda vitrionului, nu-mi place. (Mița face un pas înapoi, el își scoate masca.) Nu sunt Nae; ce poțtești? Sunt Iordache, na!

MIȚA A! Care va să zică v-ați schimbat costumul, ca să mă jucați pe degete!... Și a crezut domnule Nae că scapă cu atâta de mine?... Unde e Nae?

IORDACHE Trebuie să fi plecat de mult din bal; nu l-am mai văzut; și a plecat cu cheia; pe mine m-a lăsat pe dinafară. (Pampon și Crăcănel se arată în fund și privesc scena.)

MIȚA A! Mizerabilul! (se plimbă agitată.) Mizerabilul! (vede pe cei din fund și-și pune iute masca; Iordache asemenea.)

2.11. SCENA XI

ACEIAȘI - PAMPON și CRĂCĂNEL scoțându-și măștile

PAMPON

Oui Crăcănel)

Costumul polinez! E Didina cu Bibicul!

CRĂCĂNEL Cu Bibicul...

PAMPON Pe el! (Iordache vrea să plece; Pampon îl apucă de o parte, Crăcănel de alta, și-l readuc târâș în scenă.)

CRĂCĂNEL Unde te duci, Bibicule?

PAMPON Stai să te judec eu, Bibicule...

IORDACHE

(zbătându-se între amândoi)

Nu mă cheamă Bibicul, mă cheamă Iordache!...

MIȚA

(aparte)

Pampon! (trece repede lângă Pampon și-l trage cu putere deoparte; încet.) Ești aici? (își arată figura la o parte și iar se maschează.)

PAMPON Persoana în chestie? Mița?

IORDACHE

(luptând să scape de Crăcănel, își scoate masca) Lasă-mă, domnule!

CRĂCĂNEL

(ținându-l din răspuțeri) Stai aci! (se luptă amândoi.)

MIȚA

(lui Pampon repede și șoptit)

Nu e Bibicul, este Iordache; Bibicul, traducătorul, este îmbrăcat turc.

PAMPON

(sărind)

Turc! Turcul care ne-a tachinat adineaori?

IORDACHE înțelege odată, domnule, că nu sunt Bibicul!

Ce, ești turbat? Vrei scandal?

CRĂCĂNEL

(crud) Da! Vreau scandal...

PAMPON

(după ce a vorbit cu Mița încet, trecând repede lângă Crăcănel, pe care îl apucă și-l trage de mână în față; Crăcănel din smucitură scapă pe Iordache, care iese repede din bal dând cu tifla înapoi)

Lasă-! Nu-i ăsta! Am greșit. Bibicul e turcul, turcul care ne-a tachinat adineaori.

CRĂCĂNEL Turcul? 'Aide după el... Dar dama asta cine e?

PAMPON O damă...

CRĂCĂNEL O damă? Bine... 'Ai după turc. (pleacă întâi punându-și masca.)

MIȚA

(încet lui Pampon)

Nu cumva să-i spui lui Crăcănel...

PAMPON

(asemenea)

N-ai grije. 'Ai după turc! (își pune masca.)

CRĂCĂNEL 'Aide după turc! (ies toți trei în bal.)

2.12. SCENA XII

DIDINA în domino roșu, *NAE* în costumul de la început al Catindatului, vin din bufet; apoi *IORDACHE*, apoi *CAT INDATUL* și *O MASCĂ* tot din bufet

DIDINA Da. (își scoate masca, Nae asemenea.) Când am venit adineaori în bal m-a cunoscut unul. El trebuie să fi fost, Crăcănel al tău... știe că mă cheamă Didina Mazu, știe de Pampon, știe că-i zice lui Pampon "Conțină cu 5 Fanți". în sfârșit, m-a cunoscut bine! D-aia mi-am schimbat costumul. Haide, Haide, Nae, să mergem; mi-e frică... (se aude cadrilul.)

NAE Da, haide să mergem, e târziu.

IORDACHE

(intrând din bal repede)

Tot aici sunteți? Pleați, plecați degrabă! Crăcănel, Pampon și Mița, toți trei, vă

caută să facă scandal... Fugiți!

DIDINA 'Aide! (își pune masca.)

NAE Dacă am putea să ieșim fără să mai dăm prin bal... (își pune masca.)

IORDACHE Nu se poate, altă ieșire nu-i; haideți! (își pune și el masca.)'

CATINDATUL

(cu o Mască pe care o aduce cam cu d-a sila la braț; e cu chef, își scoate masca și vorbește tare de tot)

Așa sunt eu... Uite și prietenii.

NAE

(încet) Dracul să te ia!

MASCA

(vrând să-i scape de la braț) Lasă-mă.

DIDINA Cine-i ăsta? (Nae, Iordache și Didina vorbesc încet deoparte.)

CATINDATUL Așa sunt eu; când mă magnetizez, mi-e cald... Pfu!... Și când mi-e cald, pfu! Tachinez... Trebuie să te fac un cadril. Iacă ne-am găsit vizaveaua...

DIDINA Haide! (voi să plece.)

CATINDATUL Ce vă duceți? Nu se poate să vă duceți! (le taie drumul.) Trebuie să facem un cadril.

NAE Mersi, drăguță, ne ducem acasă...

CATINDATUL Acasă? Cu costumul meu? Nu se poate, (strigă tare.) Dacă vă duceți, dă-mi înapoi costumul, tre buie să-mi dai costumul, nu te las să pleci cu costumul...

NAE

(încet) Ne mai întârzie dobitocul!

DIDINA

(încet) Schimbă costumul și pace!

IORDACHE

(încet) Nu se poate, o să ieșim prin bal: Mița cunoaște costumul...

NAE

(încet) Ce e de făcut?

IORDACHE

(încet) Spune-i că mai rămânem...

DIDINA

(încet) Și ne strecurăm binișor și ieșim...

NAE

(tare) Dacă-i așa, știi ce? 'Ai să mai rămânem.

IORDACHE Să mai rămânem...

DIDINA Să mai rămânem...

CATINDATUL Așa da! 'Ai să facem cadrilul...

IORDACHE în bal?

NAE Nu merg în bal.

CATINDATUL Atunci aici; sunt magnetizat, am poftă de cadril, să-mi fac vânt. Unde e nenea Iancu să mă vază!

IORDACHE

(încet lui Nae și Didinei)

Jucați-l o figură, două, până uită de costum, și pe urmă o ștergem, (vorbesc încet toți trei.)

MASCA Ți-am spus că mi-e frică să nu mă văză bărbatu-meu... (luptă să scape.)
CATINDATUL Ei! Parcă mie nu mi-e frică de nenea Ian cu... (Masca se smucește, scapă și fuge; uitându-se după ea.) Atâta pagubă! (merge și invită la danț pe Iordache.) Ei, 'aide! Ce faceți? (își pune masca pentru danț.)
NAE Ei haide, de! (Se aude o figură ca cadrilului. Nae danțează cu Didina, Catindatul cu Iordache ca damă. La a doua parte a figurii contradanțului, apar în fund Pampon, Crăcănel și Mița mascați.)

2.13. SCENA XIII

CEI DE SUS, PAMPON, MIȚA și CRĂCĂNEL, apoi lume din bal

PAMPON Iaca turcul! A! în sfârșit, (toți trei coboară melo dramatic în fața Catindatului; figura danțului se sparge; Didina, Nae și Iordache se retrag deoparte spre ușa din fund în stânga și ascultă; Mița mai la spatele lui Crăcănel și lui Pampon, care s-au oprit ținută în fața Catindatului înmărmurit; Mița a scos din buzunar sticluța și pândește.)

DIDINA

(încet) Pampon!

NAE

(încet) Mița!

IORDACHE

(încet) Crăcănel!

CRĂCĂNEL

(fioros) Jos masca!

CATINDATUL

(tremurând) Pentru ce?

CRĂCĂNEL Până aici ți-a fost, Bibicule! (stau amândoi gata să-l apuce.)

CATINDATUL Iartă-mă, nene Iancule, nu mai fac! (pune mâna să-și scoată masca.)

MIȚA

(care a pândit momentul, n-apucă el să-și scoată masca, și-i arunci sticluța în ochi)

Na, mizerabile! (fuge prin fund.)

CATINDATUL A! Săriți! Ajutor! (vrea să fugă.)

(Pampon și Crăcănel îl înhață și încep să-i tragă; lume mascată și nemascată vine fuga din fund la dreapta; Didina, Nae și Iordache au și dispărut în fund la stânga.) (Cortina) (Decorul actului întâi întocmai. Un moment, scena goală. Se aude o birje oprindu-se din goana mare în fund, apoi plecând peste un moment înapoi. Pe urmă se aude zgomotul unei chei deschizând broasca. Ușa se deschide de perete. în scenă întunec adânc.)

ACTUL III

(Decorul actului întâi întocmai. Un moment, scena goală. Se aude o birje oprindu-se din goana mare în fund, apoi plecând peste un moment înapoi. Pe urmă se aude zgomotul unei chei deschizând broasca. Ușa se deschide de perete. în scenă întunec adânc.)

3.1. SCENA I

DIDINA, *NAE* și *IORDACHE*, în costumurile de la bal, mascați, intră gâfâind

prin fund. - Apoi PAMPON, CRĂCĂNEL și CATINDATUL de-afară
NAE în sfârșit, am ajuns... Aprinde o lampă.

DIDINA Ne urmărește, trebuie să ne urmărească. (Iordache caută pe dibuite chibriturile pe o masă din fund și răstoarnă niște sticlute.) A! M-ai speriat! (Iordache aprinde lampa; lumină în scenă.) Uf! (își scoate masca; toți și le scot și le aruncă fiecare pe câte-o masă.)

NAE Iordache, scoate cheia d-afară, și-ncuie degrab' pe dinăuntru. (Iordache execută ordinul.) *DIDINA* Sunt sigură că s-au luat după noi... O să fie un scandal mare... sunt nenorocită.

NAE Lasă-i să vie, n-ai grijă; orișicum, avem pe unde scăpa.

DIDINA (lui Iordache, care coboară) Zici c-ai văzut dumneata când i-a aruncat cu vitrion în ochi?

IORDACHE Am văzut eu, firește. A strigat o dată: "Na, mizerabile!" Și praf! (face gestul) și pe urmă a fugit pân lume.

NAE

(desperat)

Cum? Cum să scap de nebuna asta? Cum să mă cotorosesc de republicană? Vrea să mă bage în primejdie!

DIDINA Ce scandal! O să mijlocească proces, poliție, procuror, și pe urmă la jurați... O să ne dea pân gazete! Să afle la sigur Pampon... Sunt compromentată... Mi-ai omorât viitorul, d-le Nae.

NAE Bine, soro, vina mea este? Păcatele mele!

DIDINA Da, firește, vina d-tale... Dacă știai cu ce republicană apilpăsită de Ploești ai de-a face, nu trebuie să mă-ncurci pe mine.

NAE Bine, neică...

DIDINA Nu trebuia să mă-ncurci pe mine.

IORDACHE

(care a stat în fund la ușe și a ascultat afară) St! Tăceți!

NAE Ce?

DIDINA 'Ai?

IORDACHE vine o birje... (se aude o birje.)

DIDINA Nu v-am spus că ne-a luat urma...

IORDACHE Tăceți! (toți ascultă; birja se oprește afară în fund.) S-a oprit aici...

NAE Hait!

DIDINA Ei sunt!

IORDACHE Tăceți!

DIDINA Să stingem lampa... (merge în vârful degetelor în fund.)

NAE

(lui Iordache)

Scoate cheia din ușe! (Iordache scoate cheia. Se aud de afară glasul lui Pampon, al lui Crăcănel și al Catindatului.)

PAMPON

(d-afară)

E lumină! Sunt aici!

NAE, DIDINA și IORDACHE

(coborând în vârful degetelor, misterios)

St!

CRĂCĂNEL

(d-afară) Deșchideți!

(bătăi tari în ușe; Didinastinge lampa; întunerec).

CATINDATUL Deșchideți! (bătăi mai tari.)

NAE Binișor! încet!

TOȚI DE AFARĂ Deșchideți! (bătăi tari.)

DIDINA (toți trei au coborât în față de tot) Ce e de făcut?

NAE Să ieșim în curte pe fereastra din odăiță... St!

PAMPON

(d-afară)

Ori deșchideți, ori sparg ușa!...

CRĂCĂNEL

(d-afară) Deșchideți!

CATINDATUL

(d-afară)

Ori spargem ușa! (bătăi grozave.)

DIDINA

(frângându-și mâinile)

Sunt mulți! Sparg ușa; îmi vine rău; mor!

NAE Să fugim.

IORDACHE 'Aide degrabă; e minunat! (având o inspirație.) Să poftească să spargă ușa... Tii! Mare politică mi-a dat în cap... să poftească să spargă!...

NAE Sunt turbați! (se aud lovituri grețe în broasca ușii.)

IORDACHE Lasă, că-i potolesc eu!...

DIDINA 'Aide degrabă!

NAE 'Aide! (toți ies misterios și degrabă prin ușa din dreapta.) (Un moment scena goală; se aude lucrare la ușa din fund; ușa se cleatină, se zguduie și în sfârșit cedează.)

PAMPON, CRĂCĂNEL, CATINDATUL în costumurile de la bal, fără măști. Catindatul e plin de pete negre pe tot obrazul; intrare firoasă.

3.2. SCENA II

PAMPON, CRĂCĂNEL, CATINDATUL în costumurile de la bal, fără măști. Catindatul e plin de pete negre pe tot obrazul; intrare firoasă.

PAMPON S-a stins lampa!

CRĂCĂNEL Cine are un chibrit?

CATINDATUL

(se descheie la costum și scoate dedesubt din jiletcă un chibrit de ceară; îl aprinde și îl ține în mână)

Aici este la bărbierul unde mi-a scos măseaua nevinovată!... De-aia, adineaori, în bal, zicea să-mi mai scoată una...

PAMPON

(care, la lumina chibritului, a dat ocol cu ochii în scenă)

Nu mai încape vorbă, este aici. Acea este Bibicul! (crud.) Am să-l sfâșiu!

CRĂCĂNEL

(scrâșnind din dinți și zguduind din cap)

Cu dinții! Cu dinții am să-l rup! După ce e caz de traducere dublă, ne mai duce din

încurcătură în încurcătură; își bate joc de noi... Cu dinții!

PAMPON

(arătând pe Catindatul, care schimbă chibriturile, - când se stinge unul aprinde altul)

Toată încurcătura devine de la dumnealui...

CATINDATUL De la mine?

CRĂCĂNEL Da, de la dumneata...

CATINDATUL Cum de la mine?

CRĂCĂNEL Se înțelege...

PAMPON Pentru ce ți-ai schimba costumul? Pentru ce ai luat costumul turcului!

CATINDATUL

(lui Crăcănel)

Nu mi-ai spus d-ta că e nenea Iancu în bal!... (schimbă chibritul.)

PAMPON Ei! Ș-apoi?

CATINDATUL Cum, ș-apoi? Dacă mă prindea nenea Iancu în bal, mă lua la Ploești, îmi omora cariera de la percepție.

CRĂCĂNEL Și cel puțin dacă am fi siguri, sigurisimi că-i aici!... (către Catindatul) pentru că d-ta ca un zevzec ce ești...

CATINDATUL Pentru ce mă faci zevzec, d-le?

CRĂCĂNEL Pentru că daca nu tachinai, nu se-ntâmpla ce s-a-ntâmplat...

CATINDATUL Ce să-ți fac? Nu ți-am spus că nu mă pot stăpâni? Când mă magnetizez, eu tachinez strașnic... Și nenea Iancu tachinează când are magnet, toți ai noștri tachinează... da' nu ca mine.

CRĂCĂNEL Vezi! Vezi că ești zevzec, când își spui eu că ești zevzec...

CATINDATUL Pentru ce mă faci zevzec, d-le?

PAMPON Are dreptate... pentru că d-ta ți-ai schimbat costumul cu o mască, care nu știi măcar ce fel de persoană e.

CATINDATUL Daca nu și-a scos masca? Nu ți-am spus că vorbea de măsele?... Era bărbier.

PAMPON Eu vă spui că sunt aici. Nu ne-am ținut noi după birja lor? Birja lor nu s-a oprit aici? Nu s-a-ntors înapoi? N-am oprit noi birjarul care-i adusese? Nu s-a-ntors el cu noi și ne-a arătat că aici i-a lăsat, pe doi bărbați și o damă?

CRĂCĂNEL Da!

PAMPON Aici sunt, aici, ascunși. Trebuie să fie aici o lumânare, o lampă... Cine a fost aici, pentru ce a fugit când am venit noi?... Că a fost cineva aici.

CATINDATUL

(aprinzând alt chibrit și mergând la masa unde sunt două lămpi)

Aha! Iacătă o lampă...

CRĂCĂNEL Aprinde-o!

CATINDATUL

(pune mâna pe sticlă, o scoate și o aruncă jos)

Pfu! Frige!

CRĂCĂNEL Ai spart țilindrul!...

CATINDATUL M-a fript!

PAMPON

(repede)

Vezi! Vezi! E stinsă acuma de curând: a stins-o adineaori când eram noi la ușe...

CATINDATUL

(aprinde alt chibrit și apucă cu mâna învelită în pulpana hainei țilindrul de la o altă lampă, pe care o aprinde. Lumină în scenă. - Vede o mască pe masă.)

Iacătă o mască!

CRĂCĂNEL

(la altă masă) Aici încă una!

PAMPON

(găsind a treia mască)

încă una! Trei! Sunt aici! (examinând masca.) Este scoasă acum de pe obraz... e caldă... e asudată! (o miroase tare.) Asta e masca Didinii! I cunosc mirosul... Să-i căutăm; aici sunt... (miroase încă o dată tare masca.) A! A! Data asta, Bibicule, nu mai scapi!

CRĂCĂNEL Trebuie să punem mâna pe el!

CATINDATUL Trebuie să-mi dea costumul meu!

PAMPON

(fioros) Am să-l sfâșiiu.

CRĂCĂNEL

(scrâșnind dinții) Cu dinții am să-l rup!... Cu dinții!...

CATINDATUL

(punând mâna la falcă)

Eu nu pot să-l rup cu dinții, dar trebuie să-mi dea costumul meu! (Toți caută în toate părțile, pe sub mobile, pe care le răstoarnă, pe după paravan.)

PAMPON

(văzând ușa din dreapta)

O ușe! P-aici! (dă cu piciorul tare în ușe, ușa se deschide, el se repede afară în odăiță, urmat de Crăcănel și Catindatul; se aude răsturnare de mobile în dreapta.)

3.3. SCENA III

IORDACHE în costum de oraș, IPISTATUL, doi SERGENȚI DE NOAPTE, apoi PAMPON, CRĂCĂNEL și CATINDATUL

IORDACHE

(intrând și oprindu-se în ușe, arată dezordinea din prăvălie Ipistatului; cu ton dezolat)

Iacă, domnule, iacă în ce hal e prăvălia!...

IPISTATUL

(grav) Nu-i niminea.

IORDACHE Pesemne a fugit!... (se aude alt zgomot în odaie.) Scotocesc în odaie! Să nu fugă pe fereastră!...

IPISTATUL

(sergenților)

După ei degrab! (Sergenții, Ipistatul și Iordache se reped spre odaie; în momentul acesta intră Crăcănel și Pam pon.) Stați! Puneți mâna pe ei! (Sergenții înhață cu putere unul pe Pampon și altul pe Crăcănel.)

CRĂCĂNEL Poliția!

CATINDATUL

(care a scos și el capul pe ușe, să între)

Poliția! (își trage repede capul înapoi; Iordache merge re pede în odaie.)

PAMPON

(zbătându-se în mâinile sergentului) Pentru ce, domnule?

IPISTATUL

(bătând din picior și din mână, aspru)

V orrrbă L. Ce căutați noaptea în prăvăliile negustorilor?

CRĂCĂNEL Căutam o persoană...

PAMPON Da, o persoană...

IPISTATUL

(același joc, mai aspru) V orrrbă! Ce persoană?

CRĂCĂNEL Pe Bibicul.

PAMPON Pe Bib...

IPISTATUL

(același joc, și mai aspru) V orrrbă!

IORDACHE

(intrând repede din dreapta, cu gura mare)

Cum Bibicul, ce Bibicul, care Bibicul, domnule? Mofturi! Aici nu șade Bibicul... știe d. subcomisar cine șade aicea. Ia-i, d-le subcomisar, sunt pungași!

PAMPON

(ținut strâns de sergent) Eu pungaș?

CRĂCĂNEL Noi pungași! Așa umblă pungașii îmbrăcați?

IPISTATUL

(și mai aspru, același joc crescendo)

V orrrbă!... Da' oamenii de treabă așa umblă?... Pe unde ați intrat?...

CRĂCĂNEL Pe ușe.

PAMPON Da, pe...

IPISTATUL

(foarte aspru) Vor... vorrrbă!

IORDACHE Da, pe ușe. Da' întreabă-i d-ta cum a intrat pe ușe. A spart-o, d-le. Eu eram în odăiță dincolo; am simțit că sparge cineva ușa: de frică să nu m-apuce în casă să mă omoare, am ieșit pe dincolo pe fereastră ca să dau de știre la secție...

CRĂCĂNEL Nu-i adevărat!... Noi...

PAMPON Am văzut...

IPISTATUL

(aspru rău de tot)

V orrrbă! (sergenților.) - Haide! Luați-i! La secție! (sergenții împing pe Crăcănel și Pampon.)

CRĂCĂNEL D-le subcomisar, îmi pare rău... (sergentul îl împinge.) Nu! Nu da brânci, domnule!

IPISTATUL

(grozav de aspru) V orrrbă! (sergenților.) Haide odată!

PAMPON

(împins de sergent)

Da, da' nu scapă Bibicul cu asta. (sergentul îl împinge.) Nu! Nu da brânci, domnule!

IPISTATUL

(scrâșnind din dinți)

Vorrrrbă! La secție! (sergenții scot, prin fund, în brânci pe Pampon și pe Crăcănel.)

IPISTATUL

(merge după ei până la ușe; cum au ieșit, el se întoarce repede înapoi, și cu tonul foarte dulce)

Iordache... știi de ce venisem eu?

IORDACHE Cum să nu știu, dacă ți-am făcut denunțul să-i iei...

IPISTATUL Nu, știi așa vine vorba... Uite ce vream să te rog eu: am o listă de lotărie. (scoate o listă mare.)

IORDACHE Iar?

IPISTATUL Un franc numărul... mai sunt numai trei numere!...

IORDACHE Ce?

IPISTATUL Un portabac cu muzică: are două cântece, (scoate portabacul și-l face să cânte.)

IORDACHE Bine, ăsta parcă-l mai pusesesi o dată la lot; aveam și eu un număr.

IPISTATUL Da, s-a și tras, la Anul Nou.

IORDACHE Ei?

IPISTATUL Am câștigat-o; oprisem și eu un număr... Acu o pun iar, voi să-mi mai încerc norocul... Mă rog ție, nu mă refuza, pune și tu unul... să le completăm odată...

IORDACHE

(îi dă un franc și scrie) Iaca.

IPISTATUL

(strânge lista, o bagă în buzunar și plecând) Mersi, neică.

IORDACHE

(după el)

Ia vezi, nu da drumul negustorilor ăloră, până nu venim eu ori d. Nae; să vedem, să nu ne fi luat ceva din prăvălie...

IPISTATUL

(oprindu-se în ușe cu intenție foarte fină)

Vor... vorrrrbă! Las' pe mine, îi regulez eu... (iese învârtindu-și muzica.)

3.4. SCENA IV

IORDACHE singur, apoi *CATINDATUL*

IORDACHE Haha! I-am lucrat. Să vedem cum are să prinză politica; eu i-am băgat, el să-i scoată; eu i-am reg ulat, el să-i scape... Până una alta, să vedem de urâtul de dincolo, (merge la ușa din dreapta.) Haide, vino!

CATINDATUL

(foarte sfios intră) S-a dus?

IORDACHE S-a dus...

CATINDATUL

(tremurând)

Dacă mă ducea la poliție?! Să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!

IORDACHE Care nenea Iancu?...

CATINDATUL Nu ți-am spus? Nenea Iancu, bogasierul, din Ploești... închipuiește-ți, domnule, să afle nenea Ian cu că m-a dus la poliție!...

IORDACHE Las-o asta; te mai doare obrazul?

CATINDATUL De ce? De măsea? Aș! Am magnetizat-o!

IORDACHE Nu de măsea, de vitrion...

CATINDATUL Ce vitrion?

IORDACHE Care ți l-a aruncat în ochi la bal.

CATINDATUL Mi-a aruncat și cu vitrion? Cine mi-a aruncat cu vitrion?

IORDACHE Dama, de. Uite, ești plin de pete...

CATINDATUL Aș! Aia a fost cerneală violetă, am cunoscut-o după miros; m-a stropit și-n gură; îi cunosc gustul: cerneală violetă... Știi, la noi la percepție, când pic cerneală pe concept,... o dată cu limba! (scoate limba și arată cum linge hârtia) o șterg... Da' închipuiește-ți d-ta, domnule, să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!...

IORDACHE Cine strică? D-ta. Ce cauți să te amesteci cu vagabonții, cu zamparagiii, cu pungășii... să spargi uși și să intri noaptea în prăvăliile oamenilor?

CATINDATUL Zicea că să găsim pe Bibicul...

IORDACHE Mofturi!

CATINDATUL Bibicul, care mi-a luat în bal costumul meu și mi l-a dat pe ăsta de turc... (dezolat.) Trebuie să-l gădesc, să-mi dea costumul meu; trebuie să mi-l dea... nu pot să plec fără costumul meu.

IORDACHE Stăi, domnule, ce poțtești d-ta? Costumul? Ți-l gădesc eu, ți-l dau eu mâine, poimâine, îți dau eu garanție, să m-apuci pe mine, na! Ce mai vrei?

CATINDATUL

(foarte dezolat)

îmi trebuie acuma... Cu costumul ăsta de turc nu mă pot duce să-mi iau hainele mele. Nenea Iancu m-a căutat la bal, o să mă caute, o să m-aștepte acasă... Cum să dau cu ochi cu nenea Iancu așa turc?... Mă ia la Ploești, îmi zdrobește cariera de la percepție.

IORDACHE Aș! Vorbă!

CATINDATUL Și nu-mi poci lua înapoi hainele nemțești, nu mă poci duce mâine dimineață la canțilerie...

IORDACHE Ei, o să lipsești o zi, ce lucru mare! Tot zici că nu primești leafă...

CATINDATUL Mă destituie, nu se poate să lipsesc.

IORDACHE Ascultă-mă pe mine, măi omule; 'ai mai întâi să tragem clopoțelul la o spițarie; trebuie să-ți cureți obrazul; nu se poate să te duci în lume așa pârlit...

CATINDATUL E rău de tot?

IORDACHE Ești ciuruit; numai în albul ochilor n-ai...

CATINDATUL Îi închisesem de frica lui nenea Iancu... are palmă grea...

IORDACHE Vino degrabă cu mine; cunosc eu un spițer care scoate cerneala cum scoatem noi măselele, odată...

CATINDATUL Aoleo!

IORDACHE Vino degrabă, nu mai sta; poate te așteaptă nenea Iancu. (sufală în lampă și-l ia pe Catindatul să plece cu el. Întunec.)

CATINDATUL Aide... (ieșind.) Dar fa-ți idee, domnule, să afle nenea Iancu că m-a dus la poliție!... (ies, închizând bine ușa.)

3.5. SCENA V

MIȚA singură în costumul de la bal, apoi DIDINA asemenea

MIȚA

(venind din dreapta pe dibuite)

Am găsit fereastra din odăiță deschisă și am intrat... L-am nemerit? Ori nu l-am

nemerit? Da, trebuie să-l fi nemerit. Da, sunt o cremenală... (se trage pe dibuite după paravan.)

DIDINA Mare istorie!... Am înghețat așteptând afară în frig: a trebuit să intru înapoi pe fereastră. Nae trebuie să vie numaidecât cu Pampon. Trebuie să pândesc când or intra aici, să ies pe fereastră și pe aici mi-a drumul. Să poftească pe urmă d. Pampon acasă în costum de bal... să-l judec eu...

MIȚA Auz mișcând... e cineva...

DIDINA S-aprinz o lampă... (merge pe dibuite la masa cu lămpile.)

MIȚA Desigur e cineva...

DIDINA

(a găsit chibriturile și aprinde lampa) Așa...

MIȚA A! (aparte.) O femeie! Dama de verde! (tare.) A! în sfârșit!

DIDINA

(dând un țipăt de surprindere, se întoarce) A! (aparte.) O femeie! E republicană!

MIȚA

(fierbând) V-ați speriat? Pardon! Mă recomand! Mița Baston.

DIDINA

(cu contență) Mersi! Și eu Didina Mazu.

MIȚA

(jocul crescendo) Ce cauți aici, madamo?

DIDINA

(cu un ton mai sus) Da' d-ta ce cauți aici, madamo?

MIȚA

(jocul crescendo) Eu sunt la amantul meu!

DIDINA

(foarte de sus) Și eu sunt la amantul meu!

MIȚA

(izbucnind)

La amantul d-tale?... Amantul d-tale... a fost... era... este... amantul meu! D-ta, ca o infamă, mi l-ai răpit! (luând o poză de atac și cu tonul tragic.) Una din noi două trebuie să moară!

DIDINA

(pregătindu-se de luptă)

Să vedem care... Poftim! (Mița se repede turbată la Didina, care se repede și ea și o întâmpină. Amândouă țipă și se încleștează, spumând, una de alta.)

3.6. SCENA VI

ACELEAȘI - NAE

NAE (apărând în fund, rămâne o clipă încremenit)

Să nu dațiu la oglinzi, că sunt cu chirie (apoi repezindu- se între cele două femei, le descleștează și le împinge pe una într-o parte, pe alta într-alta.)

DIDINA

(căzând d-a-ndăratele pe un scaun și leșinând) A! A! A! (nervi.)

MIȚA

(același joc) A! A! A! (nervi.)

NAE Asta e curat ca la "Norma"... Acu-i acu!... (se repede și le zguduie când pe una când pe cealaltă.)

DIDINA

(deșteptându-se brusc) Unde-i republicana?

MIȚA

(asemenea) Unde-i infama? (se repede iar una spre alta.)

NAE

(oprindu-le la mijloc) Iar? Bre, femeilor, veniți-vă-n fire. Vine Pampon! Vine Crăcănel!

DIDINA Pampon?

MIȚA Crăcănel?

NAE Da, Pampon și Crăcănel. I-am scăpat eu de la secție, unde erau închiși! Am pus la cale toate... Drept mulțumire, Pampon, Crăcănel și Ipistatul vin aici acum să facă cinste; s-a dus să cumpere vin și mezeluri. Nu mai e vreme de mofturi! (Didinii.) Vrei să te lase Pampon ?

DIDINA

(repede) Ba nu!

(Didina merge în fund și ascultă afară.)

NAE

(Miții)

Vrei să-l lași pe Crăcănel?

MIȚA

(tristă)

Ah! L-aș lăsa pe Mangafaua pentru tine... dar nu pot; tre buie mai întâi să-mi fac o carieră...

NAE Fă-ți-o!

MIȚA Am fost să intru la telegraf.

NAE Electrică ploeșteancă! Ei, și?

MIȚA Nu m-a primit...

NAE Pentru ce?

MIȚA Zice că n-am încă vârsta... (Didina coboară.)

NAE Vezi! Apoi nu e mai bun Crăcănel, că nu mai întreabă de vârstă? A ide, 'aide! Fiți fete cuminte, că pe urmă mă supăr pe amândouă...

MIȚA Dar Crăcănel a aflat... Mangafaua știe tot...

NAE Nu a aflat nimic, nu știe nimic.

MIȚA A aflat de la Pampon.

NAE Nimic!

DIDINA Și Pampon știe bine...

NAE Apoi dacă n-ascultați... Trebuie să vă spun cum i-am liniștit, ca să știți și voi ce să spuneți, cum s-o potriviți. 'Aide, să nu dea peste noi aici. (le apucă pe amândouă cu câte o mână și pornește cu ele spre dreapta; Iordache intră.)

IORDACHE

(din fund) Vin! Sunt la colț!

NAE La colț? 'Aideți să punem odată la cale încheierea comediei ăștia... (Nae, Didina și Mița ies, dreapta.)

3.7.SCENA VII

IORDACHE, apoi **PAMPON** și **CRĂCĂNEL**, cu butelci, pachete de mezeluri și franzele la subsuoară, apoi **NAE**

IORDACHE

(căzând obosit pe un scaun)

De azi-dimineață!... De azi-dimineață, asta merge într-una așa! Ce goană! Ce goană turbată! Doamne! Doamne, isprăvește odată istoria asta! Sunt trei după douăsprezece și mă leșin de somn și d-a-mpicioarele!

PAMPON

(intrând cu Crăcănel) Haha! Domnule Iordache...

CRĂCĂNEL Ei! Domnule, ai văzut că nu suntem pungași... Stăpânul d-tale, d. Nae, în persoană, ne-a scos de la secție.

IORDACHE Da, domnule Crăcănel...

CRĂCĂNEL Nu mă cheamă Crăcănel; mă cheamă Mache Razachescu. (pune ce a adus pe masă.)

PAMPON

(același joc)

Foarte urât din partea d-tale să te porți astfel! Noi venisem aici pentru Bibicul, nu pentru ce credeai d-ta: nu avem de un astfel harahterul...

IORDACHE Măcar d-ta să fii ala, să găsești noaptea despre ziuă în prăvălia d-tale...

PAMPON Eu n-am prăvălie, domnule: eu nu sunt cupeț, sunt particular...

IORDACHE Știu, da' zi că ai... să găsești trei oameni necunoscuți...

CRĂCĂNEL Așa e, bine zici, trei. Ce s-a făcut urâtul ăla mi cul... pârlitul... fratele lui nenea Iancu bogasierul? Pe el pentru ce nu l-a luat la secție?

PAMPON Pesemne a fugit ca un laș...

CRĂCĂNEL Iaca, mie nu-mi pare rău de ce s-a întâmplat, dacă oi câștiga portabacul cu muzică.

IORDACHE

(repede) Ați pus și d-voastră la lotăria ipistatului?

PAMPON Mai era două numere: unul l-am pus eu, și unul amicul.

IORDACHE

(aparte) S-a complectat? A murit francul!...

PAMPON Domnul Nae unde este?

IORDACHE Mi se pare că e dincolo în odaie, să vedem... (merge pe după paravan; către Nae, care intră din dreapta). Sunt aici, te așteaptă. Așa-i că a prins bine politica mea? Femeile s-au dus?

NAE Da, dar o să se întoarcă numaidecât; am regulat bine chestia.

IORDACHE Cum?

NAE Ai să vezi... treci la pod în față, și așteaptă-le... (trece în scenă; Iordache iese repede în fund.) Ehe! Salutare, neică!

PAMPON

(vesel, strângându-i mâna) Salutare și frăție!

CRĂCĂNEL

(vesel, dar solemn, îl apucă de mână)

Mersi, neică; ești un bărbat, drept să-ți spui, nu că ești frizer, dar ești galant.

PAMPON Da, foarte galant!

CRĂCĂNEL Ne-ai făcut și mie și prietinelui mare bunătate: amândoi o să-ți rămânem foarte recunoscători de câte ai făcut pentru noi. (îi strânge mâna călduros.)

NAE N-aveți de ce! Îm i pare rău... datoria: se-ntâmplase la mine-n casă...

PAMPON 'Aida de! Nu! Ce-i drept e drept, neică, ai făcut mult pentru noi...

CRĂCĂNEL

(vesel) Și care va să zică Bibicul, era d-ta, 'ai? Bată-te să te bată!

NAE Vezi bine!

CRĂCĂNEL Și Mangafaua nu eram eu?

NAE Aș! Mangafaua era unchiul fetii, epitropul...

CRĂCĂNEL Bată-te să te bată. (râde.)

PAMPON Și închipuiește-ți, neică Năică, dacă te întâlneam azi-dimineață, când am venit întâi aici, îmi spuneai numaidecât cum a devenit chestia de ai înfășurat borcănelele cu pomadă, care le-a cumpărat de aici Did ina, în ale două bilete... și ne lămuream, frate.. Dar eu, prost! Să nu-mi dea în gând să întreb măcar pe Didina... Biata Didina!...

CRĂCĂNEL

(aparte) Auzi d-ta! Și eu gândeam că e biletul Miții...

3.8. SCENA VIII

ACEIAȘI - IPISTATUL - apoi IORDACHE, apoi DIDINA și MIȚA, amândouă în haine de oraș

IPISTATUL

(intrând repede din fund) S-a tras lotul... Acum l-am tras!...

PAMPON Ei?

NAE Știu cine l-a câștigat.

IPISTATUL

(cu multă naivitate) Iar eu, domnule, închipuiește-ți noroc!

NAE

(aparte) A murit francul!

PAMPON Tii! Păcat!

CRĂCĂNEL Rău îmi pare. (se aude uruitul unei birji, care se oprește în fund.)

NAE St! Tăceți, mi se pare că s-a oprit aici o birjă...

PAMPON Da...

IORDACHE

(venind repede din fund) Două dame, vin două dame.

NAE

(naiv) Două dame? Ce să caute la minte două dame?

CRĂCĂNEL Două dame?

PAMPON Nu cumva?

DIDINA (intrând furioasă prin fund)

A! D-le Iancule, în sfârșit! (Iordache, Ipistatul și Nae la o parte vorbesc încet.)

PAMPON Didina! (Mița intră furioasă și se oprește cu brațele încrucișate în fund.)

CRĂCĂNEL Mița? (caută să se ascundă undeva.)

MIȚA

(coborând la el)

Nu te-ascunde, bibiloiu! Gândeai că nu o să te prinz, 'ai? De când te pasc, gândești? Aici e la Ploești, 'ai? în costum de bal, 'ai? (Mița lângă Crăcănel îl judecă încet și-l zguduie; Nae după paravan; Iordache și Ipistatul cară mezelurile și butelcile în odaia din dreapta.)

DIDINA De azi-dimineață de când ai plecat de acasă, câte ceasuri sunt? Știi?

PAMPON îți spui eu acasă ce a fost...

CRĂCĂNEL Mișo, Mișo, își spui acasă...

MIȚA Nici un cuvânt mai mult! 'Aide!

DIDINA 'Aide acasă!

PAMPON Frate, a fost încurcătură, înțelege.

CRĂCĂNEL Da, o încurcătură...

NAE

(ieșind de după paravan)

Se înțelege c-a fost o încurcătură, cum se-ntâmplă întotdeauna în carnaval... Ei!

D-ale carnavalului! Să-mi dați voie, coconițelor, să vă isplac eu încurcătura pe larg la masă. (Crăcănel și Pampon foarte mulțumiți.)

FEMEILE La masă?

NAE Da, la masă. Noi, între bărbați, pusesem de gând să îmbucăm ceva aicea la noi.

Dincolo e cald, masa pusă așteaptă... Crez că nu o să capăt un refuz?

MIȚA

(cu tonul de refuz, înțepată) Mersi, musiu, de invitație.

CRĂCĂNEL

(stăruitor)

Mișo, să mă vezi cu ghetе de brunei cu bizeț pe catafalc!... (încet.) Frizer, frizer, da' nu știi ce băiat galant e.

PAMPON

(Didinii) Dacă mă iubești...

3.9. SCENA IX

ACEIAȘI - CATINDATUL, curat la față, tot în costum de turc

CATINDATUL

(intrând din fund triumfător) M-a curățat spițerul!

DIDINA

(încet) Cine-i ăsta?

PAMPON

(tot așa) Lasă că-ți spui eu... (Didina râde.)

CRĂCĂNEL

(Mișii) ăstuia i-a dat o nebună la bal cu o sticlută cu doftorii în ochi!

MIȚA

(repede) Și nu l-a ars?

CRĂCĂNEL Aș! Era un fel de cerneală violetă. (Didina trece lângă Nae; Mișo și

toți ceilalți se grupează în jurul Catindatului și-l examinează.) Le-a scos toate?

CATINDATUL Toate, uite-te. îți dau un franc pe una...

MIȚA

(aparte)

M-a-nșelat spițerul... mai bine!

NAE

(încet Didinii) Mâine seară la cinci.

DIDINA

(asemenea) Bine!

NAE

(asemenea) Nu bine, negreșit

(Didina trece și ea să examineze pe Catindatul.)

PAMPON Nu se mai cunoaște de loc...

IORDACHE Da' de loc. (trece în odaia din dreapta.)

CATINDATUL Inchipuiește-ți să mă fi văzut nenea Iancu în halul ăla... (Toți îl examinează.)

MIȚA

(încet lui Nae) Ați șoptit? Ce ți-a șoptit? Ce i-ai șoptit?

NAE

(asemenea) Ești nebună? Iar începi?... Așteaptă-mă mâine la opt seara...

MIȚA Da... (se duc amândoi și ei lângă Catindatul.)

CRĂCĂNEL

(uitându-se în ceafa Catindatului)

Aha! Iaca una a rămas în ceafa: adu francul...

CATINDATUL Las-o aia; aia e de la noi de la percepție; știi, am obicei, după ce scriu, șterg condeiul; îl dau prin păr. (face gestul la ceafă; toți râd.)

IORDACHE

(venind din dreapta) Daca poftiți, masa e gata.

CATINDATUL Masa? Care va să zică (lui Nae) ne-ncurcăm iar?

NAE Cu plăcere, neică.

PAMPON 'Aida la masă.

CRĂCĂNEL 'Aida! (toți au pornit spre dreapta; Didina cu Pampon, Mița cu Crăcănel, Nae cu Catindatul, Iordache cu Ipistatul.)

CATINDATUL

(punând repede mâna la falcă, dă un țipăt)

Ai! (se oprește și se întoarce în loc; toți fac asemenea.)

TOȚI Ce e?

CATINDATUL

(umblând agitat)

Pfu! Pfu! Pfu! Iar m-a apucat; dar rău, rău de tot (cătră Iordache, hotărât.) Știi s-o scoți? Scoate-o. (Toți privesc pe loc.)

IORDACHE Lasă că-i știu eu leacul ei; eu i sunt popa... de la Matei citire... (se repede la masa din fund, ia o pereche de foarfeci mari și vine cu ele încruntat, clănțănindu-le ca la tuns; Catindatului.) Șezi! (Catindatul șade; Iordache cu foarfecele clănțănind îl amenință să i le bage pe gât.)

CATINDATUL

(ridicându-se înseninat) Mersi, neică, mi-a trecut!

(toți pornesc veseli și râzând spre dreapta.)

(Cortina)